

"VILNIUS" (The Suore)

LITHUANIAN LABOR DAILY Published daily except Sunday, and on every Friday together with the regular edition is included an English Section, by the Workers Publishing Association, Inc. Subscription rates in United States, Canada and South America one year \$5.50; six months \$2.75. Chicago and foreign countries \$7.50; six months \$3.75. Subscriptions rates for the Friday edition, including the English Section, in the city of Chicago, 1 year \$2.00; 1/2 yr. \$1.00; outside of Chicago, 1 yr. \$1.50; half yr. \$0.75.

Advertising rates on application 3116 South Halsted Street, Chicago, Ill. PHONE VICTORY 145 Entered as second-class matter September 28, 1926, at the Post Office at Chicago, Illinois, under the Act of March 3, 1879

Kas Tie Liudininkai

Harry Bridges'o byloj jau paalkėjo jo verti tie liudininkai, kuriuos parupino Darbo departamento imigracijos skyrius. Tai asmenys tiek susikompromitavę, kad jų liudinijai neturi jokios reikšmės. Laurence Milner, detektivas dirbęs Oregono nacionalės gvardijos žinyboje, pats prisipažino, kad jam pravartu net kreiva priesaika.

John Leech prisipažino ir kitais budais tai įrodyta, kad už Harry Bridges "sufremavimą" jam siulyta net \$10,000. Jo liudinijose buvo labai daug prietaravimų. Viskas rodo, kad jis yra labai tamsus paktūštas.

Advokatas Aaron Sapiro kadaisė turėjo ryšius su Al Capone, 1937 metais jam atimta advokato teisė New Yorko valstijoje. Teisme jis taip bauriai pliaukė, kad jį nekartą turėjo sulaukyti valdžios pakirts tyrinėtojas.

Jei imigracijos skyrius turi tikrai tokius liudininkus, tai tas nedaro jam garbės.

Juo labiau tęsiasi ta byla, tuo labiau aiškėja, kad tie liudininkai yra įpranai Californijos openšaperių. Lengvai suprantama kodėl openšaperiai taip nenekia Californijos darbininkų vad. Užtenka suminėti tik tą vieną faktą, kad pirm 1934 metų Californijos laivakroviai vidutiniškai uždirbo j savaitę \$10, o dabar jų vidutinė alga \$30.

Pagerėjo padėtis laivakrovinių, pagerėjo padėtis ir kitų juras darbininkų. Ir bendrai sustiprėjo visas Californijos darbininkų judėjimas, taip pat ir solidarumas jo eilėse. Daugelyj vietų CIO unijos veikia išvien su Amerikos Darbo Federacijos unijomis. Tame taip pat nemaža Harry Bridges'o nuopelnų.

Bet Harry Bridges turi įtakos ne tik darbininkuose. Jį labai gerbia visa progresyvi visuomenė. Komitetas, kuris pasisventusias dirba, kad jį apgynus, įeina tokie stambūs visuomenės veikėjai, kaip valstijos senatorius John Shelley, kaip kunigas Dillon Throckmorton, kaip Mrs. Robert McWilliams, Nacionalio Demokratų Partijos komiteto narė ir daugelis kitų. Tie žmonės turi puikią reputaciją Californijos visuomenėje.

Sis komitetas savo pareikime sako, kad pasikėsinimas deportuoti H. Bridges'ą yra tik fygos lapu pridengta ataka ant unijinio ir liberalinio judėjimo. Ta ataka atkreipta prieš industrines unijas, prieš naująją dalybą.

Reakcionieriai rokavo, kad jeigu jie sušuks "komunistas," tai Harry Bridges tikrai bus išdeportuotas. Harry Bridges nėra komunistas ir tas faktas visai nemeta ant jo šešėlio. Bet jeigu jis ar bile ateivis ir būtų komunistas, tai visiškai nėra įstatymu, kad už tai žmogus turėtų būti išdeportuotas iš šios šalies. Aukščiausio Teismo pasisakymas Streckerio byloj taip pat nėra pagrindas Bridges'o deportavimui.

Amerikos Komunistų Partija yra darbininkų klesos partija, legalė politinė partija, kuri dalyvauja rinkimuose ir stato savo kandidatus. Partija gina šios šalies demokratines institucijas, atmeta prievartą ir nėra šalininkė mažumos valdžios. Partijos konstitucija yra toks dokumentas, kurį joks demagogas negali kreivai interpretuoti.

Tai Kur Demokratija?

Apie demokratiją daugiausia plepa tie, kurie jos nepraktikuoja. Ta dar kartą įrodo kongresas Tarptautinės Darbo Unijų Federacijos, neseniai įvykęs Sveicarijoje. Apie tai mes jau rašėme "Vilny" bet ir vėl grįžtame prie tos temos, nes dabar turime daugiau informacijų.

Francijos ir Britanijos darbo unijos turi savo eilėse virš dešimt milijonų narių. Tų abiejų šalių unijistai— už vienybę su sovietinėmis darbo unijomis.

Tai kas buvo priešingas tai vienybei ir kokiū būdu galėjo susidaryti didžiama prieš vienybę?

Prieš vienybę kalbėjo Belgijos, Danijos, Palestinos, Olandij, Svedijos, Sveicarijos ir Lenkijos delegai. Bet tų valstybių darbo unijos yra tik tiek daugiau negu du milijonai unijitų.

Taigi, iš vienos pusės du milijonai, o iš kitos pusės dešimtys milijonų ir tie du milijonai sudaro "didžiur." Ar gali bebūti didesnis pasityčiojimas didžiūms, iš demokratijos?

Cia mes kalbame tik apie europines darbo unijas, neliesdami Afrikos, nes Amerikos CIO unijos nprikuso Tarptautinei Federacijai.

Sovietų Sąjungos dar unijos turi 24 milijonus narių. Sykiu šunglais ir francuzais susidaro 34 milijon unijitų, kurie stoja už vienybę.

Bet du milijonai maž vstybių unijitų pastvoja kelią vienybe. Žinoma, net tuose dviejuose milijonuose didžiama už vienybę, bet mašinerija tai sutisya, kad kalba ne nariai, bet vadi.

Keisčiausia, kad prieš vienybę kalbėjo Palestinos žydų unijitų atstovai ir Lenkijos delegatai. Žydų fašistai laiko sumų vietoje. Tikrai Sovietų Sąjungoje žydai turi pilnas teises. O hgti tie žydų delegatai balsavo prieš sovietines darbo unijas! Jie nenori, kad tarptautinė darbininkų klesos pastovtą kelią fizimui. Tje žmonės elgesi kaip apjaukę fantikai.

O kas pasakyti api Lenkijos delegatų elgesi? Jie nesiskaitėnet su paprasčiausia logika. Jie pamiro kas yra pats didžiausias jų valstybės priešas!

Tolimuose Rytuose

Chamberlaino diplomacija kuždasi su Japonijos valdžia. Jau pagimdytą formulą Britanijos-Japonijos susitarimo. Tai naujas Munichas, kurį gali duoti skaudesnių pasekmių, negi europinis Munichas.

Britanijos valdžia prizažysta, kad Kinijoj padėtis nėra normalė ir kad Japonija teisėtai reikalauja Kinijoj išimtinį teisių. Britanija sutinka nieko nedaryti kas būtų naudinga Kinijai ir nenaudinga Japonijai.

Šią naują munichišką kepsnį sutaisė Britanijos ambasadorius Japonijoj ir už tai jis jau priskatomas prie pačių geriausių diplomatų. Dabartinis Japonijos garsiausias kukorūm buvo Chamberlainas.

Japonų laikraštis "Asahi," kalbėdamas apie tą susitarimo formulą sako, kad Britanija padarė tik pirmuosius žingsnius. Einant tos pačios logikos dėsniais, Anglija privalo remti tą centralinę Kinijos valdžią, kurią Japonija tuoj žada įsteigti. (Ta valdžia, žinoma, bus japonų čiučialos). O antra— Britanija privalo kooperuoti su Japonija finansų klausimais.

Sis pastarasis reikalavimas taip pat labai suprantamas, nes Japonijos finansai beveik visai prikrię ir Japonijai tuoj reikia pagalbos!

Anglijos konservatoriai šokasi gelbėti Japoniją kaip tik tuo momentu, kada ją sunkiausia, kada ji baigia prilipti liepto galą.

Chamberlainas tempia Britaniją į tokį purvyną, kad jo prestyžas nebus vertas lukšto išvalgyto kiansinio.

Japonai tyčiojasi iš Britanijos, o Britanija lenda į jų kilpas.

Rietenos

Frankistų rieteno visu galų surjimas ir didžiausias frontas. Jie patys to jau negali paslėpti, nežiurint, kad cenzoriai virš laikį dirba.

Centre tų rietenų stovi reketistai ir falangistai. Falangistai stoja už glaudžiausią bendradarbiavimą su Vokietija ir Italija. Reketistai labiau palinkę į katalikus. Tarp abiejų partijų daugely vietų įvyko ginkluotų susirėmimų.

Generolai taip pat susiniovė. Generolas de Llano ilgą laiką išbuvo po naminiu arėtu, o seniau jis buvo Andaluzijos carukas. Jo vieton paskirtas kitas, o de Llano duma užsienin. Prasti popieriai ir su kitu generolu Yague, kuris vadovavo morokiečių gaujoms.

Tos piovyinės pačių fašistų tarpe išeis ant naudos Ispanijos demokratijai. Ispanijos demokratija išduota, bet nenugaleta. Paryžiuje gauta pranešimas, kad Madride jau pasirodė slapta spausdinamas Komunistų Partijos organas. Išėina ir daugiau slapų laikraščių. Tie laikraščiai eina iš rankų į rankas ir turi didžiausio pasisekimo.

Ispanai visuomet buvo geri kovotojai. Jie niekuomet nesutiks vergauti naujiems tironams.

APŽVALGA

NEVYKES TEISINIMASIS.

Vyt. Gražulis "Vienybėje" teisinasi:

"Kairiųjų ir dešiniuosios srovų spanda dažnai prikašioja Amerikos lietuvių gyvenimo viduriui — tautinei visuomenei, kad pastaroji yra pakrikusi, nenūjėgi ir pranašauja jai visišką pakrikimą. Žinoma, tokie tautinės srovės priešų priekaištai yra persūdyti ir jų pranašystės pradžios.

"Jdomas, tačiau, tas faktas, kad ir Lietuvos gyvenimo vadi pradeda tūm tikėti ir net kai kurie Lietuvos valstybės pareigūnai Jungtinėse Amerikos Valstybėse atvirai pasako, kad jūs, tautininkai, esate nenūjėgi ir prieš kitas sroves atsilaikyti negalite. Todėl laikas v'siu rimtumu pažvelgti į tautinės srovės nenūjėgumo priežastis."

Galima suprasti, kaip bloga "Vienybė" kada ir Lietuvos valdžioj plinta manymas, geriau sakyti persitikrinimas, kad tautininkai labai silpni.

Teisybė, ir pats Gražulis (Vitaitis) nebando užginčyti ti, kad tautininkai labai silpni. Jis jiškio pateisinimo tam ir štai ką suranda:

Tautininkai perdaug veikia dėl Lietuvos labi ir abel-nai visuomenės labui, tai jų srovė silpna, kuomet kitos tvirtos.

Išėina taip: tautininkai perdaug geri ir darbštūs, perdaug kitiems dirba, tai visuomenė jų nepaipo.

Tai, žinoma, didelis nonsensas. Net ir nežinant kiek tautininkai veikia netikės tai pasakai, juk tai daugiau kaip šluba logika. Kur kas matė, kad visuomenė baustų politinę grupę ar partiją už tai, kad ta partija perdaug veikia visuomenės labui?

KITA RAUDA.

Tulas W. V. M. rašo "Naujienoje", kad LSS kuopos yra jau tik:

"L. S. S. tebegyvuoja, kuopas turime Brooklyne, Patterson, Norwoode, Dorchesterje, Lawrence, Akrone, Chicagoje, Detroit, Grand Rapids, Toronte, Montreale ir kitur. Kitose kolonijose reikalaujama suorganizuoti naujas kuopas arba atgaivinti buvusias."

Jei patikrintum, rastum dar kokias tris kuopas mažiau kaip čia pauduota. Net ir tokiuose dideliuose lietuvių centruose kaip Clevelandas, Pittsburghas, Scranton, Wilkes Barre nėra kuopų nei kuopelių.

Pora metų atgal buvo skelbta, kad LSS susienijosi su LDD (skloks) grupele, bet šis žmogus rašo, jog tarp tų grupelių tik "kooperavimas eina." Jis negina daugiau to kooperavimo.

Kaip ir tautininkų Gražulis, W. V. M. skundžiasi, teisinasi:

"Sąjungiečiai, p Pasaulinio karo, nenorėdami pyktis ir rėditi, didžiūmoje pasitraukė iš v'sėjo judėjimo kaip jo tik. Vietoje jų dirto kitos spēkos— spēkos veiktioms žmonių upą, o ne protą."

Tai, žinoma, klista arba nežinystė. Sąjungiečiai nepasitraukė. Buvusi LSS pasivadino komunistais ir veikia, kaip veikė.

Likusių LSS yra nelaimė

ne tame, kad kas nors atsiliepa į upą, o ne protą, bet tame, kad jie seka tokią vadovybę, kurios darbai supuola su fašistu.

Kiek socialistiškumo "Naujienoje"? Kas blavai protaujantis ir suprantantis bent kiek apie socializmą, tą laikraštį laikys socialistišku?

"Naujiųn" reda k c i j o s nuolatines atakas ant Sovietų Sąjungos ir fašistus pralenkė.

O likusieji LSS mažas burys žmonių kaip tik ir nepajėgė atsikratyti nuo "Naujiųn" socialistų vadovybės.

Pagalios, "apvainikuoti" savo žygiavimą atgal, LSS dar su lietuvių trockistais (Strazdu, Stilsonu) susidėjo.

Gali jie raudoti, niekinti kitus, kalbėti apie 300 kuopų atgaivinimą, visa tai pasiliks bergždžia kalba. Gali vienias kitas akiai įtikėjęs naujininiam "socializmui" viltis, bet kas liečia lietuvių darbininkus, nedaug jų rasis taip naičių, kad laikyti tai socialistiškumu.

Tos rūšies socialistai taip ir pasibaigs vis daugiau skėdamai ir užmirštį.

KRETINGOJE NUO RUGSEJO I. D. ATIDAROMA VYTAUTO D. VALST. GIMNAZIJA.

Nuo k. m. rugsejo 1 d. Kretingoje švietimo ministerija atidaro Vytauto Didžiojo valstybinę gimnaziją, kur pirmoji svetimoji kalba bus vokiečių, antroji anglų.

Pirmosios keturios klesos steigėjas, pats valstybinis švietimo ministerijos nustatyta programa, o paskutinės keturios klesose bus mokoma pagal buvusios Klaipėdos Vytauto D. gimnazijos programą.

Buvusiemis Klaipėdos V. D. gimnazijos, Pagėgių ir šilutės gimnazijų pirmosios klesos mokiniam, jeigu bus užtektinai mokinių, galės būti atidaryta antroji rengiamoji klesa.

Norintieji mokyti Kretingos V. D. Valstybinėje gimnazijoje, turi paduoti prašymus jau iki š. m. rugpjūčio 1 d., kad būtų aišku, kiek reikės atidaryti klesų. Prie prašymų reikia pridėti gimimo ir mokslo pažymėjimai. Mergaitėms, neturinčioms kur gyventi, bus bendrabutis.

Springfield, Ill.

Mirė Draugas ANATANAS SUNGAILA Su dideliu liūdnumu pranešu draugams, pažyntiems ir visiem "Vilnies" skaitytojams, kad po ilgos ir sunkios ligos persikyrė su šiuo pasauliu mūsų visų mylimas ir gerbiamas draugas Antanas Sungaila.

Mirė šeštadienio vakarą, 11:50, liepos 22 diena. Lavonas pašarvotas namuose 1724 N. 9th St. Antradienį, liepos 25 d., 2 valanda popiet. lavoną išvės iš namų pas graborių, o trečiadienio rytą, 8 valandą—į Chicago, kur bus sudegintas krematoriume.

Išleidžiant lavoną, ger karslo kalbės drg. M. Zalokas, "Vilnies" administratoris, iš Chicagos ir vietiniai kalbėtojai.

Apie velionio Antano gyvenimą ir darbus plačiau bus parašyta "Vilnyje" vėliau. Reikiu didžiūsią užuojautą velionio žmogui, dukterim ir kitiem artimim gimintem.

—J. Starkevičius.

TAS TUKSTANTIS DOLERIŲ

Rašo L. PRUSEIKA.

Kaip?

APIE AUKAS. —Ar Jūs jau vėl renkate aukas?—gan rusėju tonu paklausė manęs vienas geras vilnietis.

Keistas klausimas. Išrodo, kad mes labai jau tankiai renkame aukų ir daug jų surenkame. O tikrenybėje taip nėra.

Pereitų metų "Vilnies" atskaita šerininukų suvažiavimui rodo, kad per ištisius perėjus metus aukų surinkome tik \$3,000. Bendrose mūsų įplaukose (prenumeratos, skelbimai, spaudos darbai, literatūra, pelnas nuo parengimų) aukos sudaro labai mažą dalį. Iš kiekvieno dolerio įplaukų aukų yra ne daugiau kaip devyni centai. Ar tai daug?

Smulkmeniškiau įsigilinkime ką reiškia tie trys tukstančiai aukų "Vilnies" paramai. Gerų "Vilnies" skaitytojų ir pritarėjų, savo idėjųnų draugų Chicagoje, vidurvakarinėse valstijose, Vakaruose ir Rytuose "Vilnies" turi nemažiau kaip penkis tukstančius. Aš imu pačią mažiausią skaitlinę, nes tikrenybėje saviškių mes turime daugiau. Padalinkite tuos tris tukstančius dolerių tarp penkių tukstančių vilniečių tai kiekvienam teks aukų tik biskį daugiau kaip po pusę dolerio. Žinoma, yra nedidelis burys draugų, kurie aukauja daug daugiau. Yra draugų, kurie aukauja po penkinę ir net daugiau. Bet tas reiskia, kad yra ir tokių draugų, kurie neuaukuja nei cento. Tame ir visa bėda.

Atvirai kalbant, aukas mes renkame tik kartą j metus—prieš ir laike šerininukų suvažiavimo, na ir šiek tiek dėl bazaro. O šiaip jau per ištisius metus mes retai-retai kur renkame aukų ar gauname jų iš vieno kito skaitytojų.

Trys tukstančiai j metus, turint visoje šalyje tiek daug draugų, yra labai nedaug. Manau, kad visi draugai su tuo sutiks.

Pereitą vasarą, kaip ir šių, mus vėl sužnybo depresijos replės. Šią vasarą skaudžiau, nes piktasoras mus nunešė apie penkis šimtus dolerių, užtakavęs mūsų pirmąjį pikniką. Musų biudžetė penki šimtai jau daug reiskia.

Dar j vieną dalyką mes turime atkreipti domę visų gerų vilniečių. Bedarbėis ir socialės apdraudros fondan mes sumokame apie dvyliką šimtų j metus. Tai valdžios takai. Seniau to nebuvo. Jei dabar tų takų nebutų, mes vasarą pergyventume palyginamai ramiai. Turėtume dvyliką šimtų ekstrą. Ir šio straipsnio visai nereikėtų rašyti.

Kaip dabar dalykai stovi, "Vilniai" tuoj reikia mažiau kaip tukstančio dolerių. Už vieną tik popierį turime sumokėti apie tryliką šimtų. Ar sunku tuojaus sukelti tukstantis dolerių? Mano nuomone, visai nesunku. Jei pas mus būtų pasidėvintas ir disciplina, jie kiekvienas tuoj reaguotų j atsiaukimą. Tai tokia suma būtų sukelta j savaitę laik.

Neseniai pas chicagiečius Jakus buvo susirinkęs mažas burelis draugų. Užsiminta apie "Vilnį" ir beregint tuoj susidarė \$14. Visai lengvai, be jokio vargo ir rugojimų, ir visi mes, kurie ten buvom, jau spējom užmiršti, kad sudejom po dolerį ir d. Vėsy užmiršo savo penkinę.

O tokie žmonij, kurie buvo susirinkę pas Jakus, visoj Amerikoje yra keli tukstančiai ir tikrai jie nei kiek neblogesni už mus. Kodėl toks nedidelis duosumas negalima pakartoti visoj Chicagoje, visos šalies plote?

Mums tas tuo lengviau, kad mūsų bendrovė, kuri leidžia "Vilnį", yra visuomeniška įstaiga tikriausia to žodžio prasme. Mes visi lygiai užinteresuoti "Vilnim" ir gerai žinom, kad jai nevaldo kokia mažytė grupė, kuriai niekas daugiau nerupi, kaip tik algos. Pas mus to nėra.

Varde visų mūsų, kurie dirbam "Vilny", aš prašau kiekvieno, kuris skaitys šiuos žodžius, tuoj sukursti ir tuoj sukelti tą tukstantę.

Jei galėtų įvykti toks stebuklas, kad aš galėčiau pamatyti tukstantį draugų, susirinkusių vienon vieton, ant pytojaus būtų tukstantis dolerių. Ir tai visai nebūtų "kaukljimas". Tai būtų sąžiningas bizniškas atsiliepiamas j žmones, kurie suprant, kad mes turime mokėti taksus, kad mes turime stiepti savo laikraštį ir kad mes visi bendrai turime pakelti nuostolius net už sulytus piknikus.

Ar mums bus sunku, jeigu vieton trijų tukstančių aukų per metus surinksime keturis tukstančius? Nebus.

Baigdamas noriu atsakyti dar j vieną argumentą. Kaip kas man sako, kodėl, girdi, "Naujiens" nerenka aukų. Tai ne taip. Aukų jos šiemet rinko ir visai nemažai surinko. Bet ne tame dalykas. Jų visuomeniška pozicija visai kitokia negu mūsų. Jie turi tik "Naujiens" ir jiems niekas daugiau nerupi. O mums rupi ne tik "Vilnis", bet visas mūsų judėjimas apskritai. Mes turime užlaikyti didi (Tąsa ant penko puslapio)

Ar mums bus sunku, jeigu vieton trijų tukstančių aukų per metus surinksime keturis tukstančius? Nebus.

Baigdamas noriu atsakyti dar j vieną argumentą. Kaip kas man sako, kodėl, girdi, "Naujiens" nerenka aukų. Tai ne taip. Aukų jos šiemet rinko ir visai nemažai surinko. Bet ne tame dalykas. Jų visuomeniška pozicija visai kitokia negu mūsų. Jie turi tik "Naujiens" ir jiems niekas daugiau nerupi. O mums rupi ne tik "Vilnis", bet visas mūsų judėjimas apskritai. Mes turime užlaikyti didi (Tąsa ant penko puslapio)

Ar mums bus sunku, jeigu vieton trijų tukstančių aukų per metus surinksime keturis tukstančius? Nebus.

Baigdamas noriu atsakyti dar j vieną argumentą. Kaip kas man sako, kodėl, girdi, "Naujiens" nerenka aukų. Tai ne taip. Aukų jos šiemet rinko ir visai nemažai surinko. Bet ne tame dalykas. Jų visuomeniška pozicija visai kitokia negu mūsų. Jie turi tik "Naujiens" ir jiems niekas daugiau nerupi. O mums rupi ne tik "Vilnis", bet visas mūsų judėjimas apskritai. Mes turime užlaikyti didi (Tąsa ant penko puslapio)

Ar mums bus sunku, jeigu vieton trijų tukstančių aukų per metus surinksime keturis tukstančius? Nebus.

Baigdamas noriu atsakyti dar j vieną argumentą. Kaip kas man sako, kodėl, girdi, "Naujiens" nerenka aukų. Tai ne taip. Aukų jos šiemet rinko ir visai nemažai surinko. Bet ne tame dalykas. Jų visuomeniška pozicija visai kitokia negu mūsų. Jie turi tik "Naujiens" ir jiems niekas daugiau nerupi. O mums rupi ne tik "Vilnis", bet visas mūsų judėjimas apskritai. Mes turime užlaikyti didi (Tąsa ant penko puslapio)

Ar mums bus sunku, jeigu vieton trijų tukstančių aukų per metus surinksime keturis tukstančius? Nebus.

Baigdamas noriu atsakyti dar j vieną argumentą. Kaip kas man sako, kodėl, girdi, "Naujiens" nerenka aukų. Tai ne taip. Aukų jos šiemet rinko ir visai nemažai surinko. Bet ne tame dalykas. Jų visuomeniška pozicija visai kitokia negu mūsų. Jie turi tik "Naujiens" ir jiems niekas daugiau nerupi. O mums rupi ne tik "Vilnis", bet visas mūsų judėjimas apskritai. Mes turime užlaikyti didi (Tąsa ant penko puslapio)

Ar mums bus sunku, jeigu vieton trijų tukstančių aukų per metus surinksime keturis tukstančius? Nebus.

Baigdamas noriu atsakyti dar j vieną argumentą. Kaip kas man sako, kodėl, girdi, "Naujiens" nerenka aukų. Tai ne taip. Aukų jos šiemet rinko ir visai nemažai surinko. Bet ne tame dalykas. Jų visuomeniška pozicija visai kitokia negu mūsų. Jie turi tik "Naujiens" ir jiems niekas daugiau nerupi. O mums rupi ne tik "Vilnis", bet visas mūsų judėjimas apskritai. Mes turime užlaikyti didi (Tąsa ant penko puslapio)

Ar mums bus sunku, jeigu vieton trijų tukstančių aukų per metus surinksime keturis tukstančius? Nebus.

Budavokime Darbininkų Organizacijos ir Spauda

Moterų Skyrius

Pašizmas ir Karas Moteris ir Kulturali Pragašis

MANO SIMPATIJA MOTINOMS

Džiaugsmas Virto Liudėsiu.

Liepos 19 d., kelių Bureau Pavieto, Illinois valstijos miestelių: De Pue, La Salle ir Spring Valley, jaunuoliai, nuo 15 iki 22 metų amžiaus, džiaugėsi, kad pagaliau gavo darbą ir užsidirbs sau kelis centus. 14 jų anksti ryte išvyko į Pioneer Hybrid Seed Corn farm rinkti kornus sėklai. Nekurie iš jų matyti vykdamai nežinojo ar jiems teks laimėti dirbti ar ne. Jie nei vardų nebuvo padavę.

Manau, kad ir motinos džiaugėsi manydamos, kad jų našta nors truputį palengvės; jų sumų užsidirbs ant išlaidų ir joms dar kiek duos. Jaunuoliams juk reikia ne vien pavalgyti; jie trokšta ir gyvenimu pasinaudoti. O visur reikia to visagalingo dolerio. Motina matydama, kad jos sumos nepatenkintais gyvenimu, pati liudi.

Be jaunuolių nepasiekė savo darbo lauko, kaip keturi iš jų neteko gyvasties, du sunkiai sužeisti, kiti gerai apaudžyti. Sunksnis trokas važiuodamas kažkaip užkludė kampan troko, kuriame važiuo jaunuoliai, visą soną nuplėšė ir jaunuolius išblaskė ant kelio. Keturi ant vietos užužūti. Tai yra: Ray Wiltalka, 16 metų; Ignatz Nosalki, 21 m.; John Koss, 15 m.; ir Leo Gedvilas, 18 m. Ben Talbot ir Felix Martinaitis sunkiai sužeisti.

Apie vieną korespondentą rašo:

"Leo Gedvilas, sunus Nikodem Gedvilos, gražiai išaugęs, geras vaikas; džiaugėsi juomi tėvai. Dabar su didžiausiu gailėsū tenka palaidoti vienąjį mylinį sunų. Lieka jiems dvikuterys namie."

Is vardo matome, kad tai liečius. Felix Martinaitis irgi veikiausiai liečius. Bet visų tu nelaimę žuvusių jaunuolių istorija bus labai panaši, nežiurint ko-

kios tauros jie buvo. Visi jie buvo tėvų mylimi. Ypač motinų jie buvo visi sunkiai išaukšti. Jie vis darbininkų motinų suns. Gal is nekurių motinos tikėjosi didelės finansinės paramos. Gal motina, išleidama sunų į darbą, skaitė dienas kada suns parnės algą ir pasidalins su ja, o ji sumažins vieną kitą skolą. Bet štai, tik keletas valandų po atsiveikinimo su sunum tai dieni, ji gauna žinią, kad tai buvo jos paskutinis atsiveikinimas.

Koks bausis skausmas motinai! Koks liudėsis visiems namiškiams! Motinos visos galima jausti ir suprasti. Bet ar tai tik toms motinoms skriauda? Ne! Tai skriauda visoms motinoms. Tą skriaudą visos turime jausti. Tai mūsų darbininkų motinų suns.

Tai neišvengiama nelaimė, pakasius skaitytojas ir nieko negalima kaltinti. Bet jei teisybė būtų iškelta, labai galimas daiktas, kad vienas is trokų vairuotojas dėlei perlygi valandų ir nedamegiomo buvo kiek užsnuodęs.

Tokia nelaimė vargait patikis Gloria Morgan Vanderbilt, kuri 1935 metais išleido \$125, kad išgydžius savo katę, o pati ant dantų ir abeloms sveikatos išleido vien už vaistus \$1,391. Arba Lucy Cotton Thomas, kuri devynių metų budama kas mėnesį praleidžia \$55 už vaistus ir \$24 už visokius masažus. Arba kad ir Tommy Manville, kurio vedybos, nutrauktos už 24 dienu, kainavo \$850,000 arba \$25 kas minutę.

Tokia bausi skriauda motinoms negali būti pamiršta. Mes visos motinos turime dėtis į vieną galingą kūrį, kuris atėity padarys pasaulį saugesnį, kaip patoms motinoms, taip ir jų brangiems kūdikiams ir jaunuoliams.

Mano simpatija toms keturioms motinoms netekusioms sunų tokioj bausioj nelaimėje. —Motina.

Viskas Jau Prirengta

Rankdarbių Paroda, kuri įvyks šį penktadienį, liepos 28 d., Mildos Svetainė, 3142 S. Halsted St., nuo 2-ros valandos po pietų iki nakties vėlumos, jau pilnai prirengta. Rankdarbių, kaip matyti, bus gražių, ne tik amerikiečių moterų padarytų, bet ir sesusių is Lietuvos.

Geriausieji rankdarbiai bus pasiūsty is Nacionalę Rankdarbių Parodą Brooklyne, N. Y., žinoma, su sutikimu rankdarbių savininkų. Teisėjais bus Chicago's Dailės Instituto dailės ekspertai.

Vakare, pradėdami su 8-ta valanda, bus gražus programos, kurį pildys Chicago's Lietuvių Moterų Kulturos Choras ir YWCA jaunų merginų klubas "Robetts."

Turinčios rankdarbių išstaty iš parodoje, gali kreiptis į bilė vieną is komiteto narių, kurios yra:

A. Miščikaitienė, 3119 S. Morgan St., Tel. Yar. 0150, Vera Grigas, 3425 S. Union Ave., tel. Bou. 5474, Ona Garsinkienė, 2436 West 45th St., Tel. Laf. 6923, Mary Carter, 4355 S. Campbell Ave.; A. Jonikiene, 3116 S. Halsted St., Tel. Vie. 1455.

Norinčios priduoti tą pačią dieną, malonėkiai atnešti is Mildos Svetainę, 3142 S. Halsted St., prieš antrą valandą, liepos 28 d.

Kviečiame publiką atsilankyti ir pasižiūrėti Chicago's Lietuvių moterų rankų darbų. Užtikriname, kad paroda bus žingėdai visais atžvilgiais.

Komitetas.

Drg. Klautauskienė Serga

Drg. M. Klautauskienė peryveno sunkią operaciją ir dabar randasi Mary Thompson ligoninė, 1600 W. Maypole Ave., kampas N. Ashland.

Drg. Klautauskienė yra sena darbininkų organizacijų narė ir sveika būdama veiki, kiek jos aplinkybės leido. Pastaruoju laiku vis sirgėdžio, tad apart savo darbo dirbtuvę, negalėjo daug kuo užimti. Po operacijos, kada pasveiks ir sutvirtės, ji, be abejo, ir vėl stos į veikiančių eiles.

Atlankykime sergančią draugę ir parodykime tinkamą draugiskumą link jos.

Draugė.

"MOTERIS RYTOJAUS PASAULYJE"

Moterys sudaro biskį daugiau negu pusę žmonių pasaulyje. Kokią įtaką jos daro į pažangą, ir rytojaus pasaulį? Netrukus tą sužinosime.

Kelios amerikų moterų organizacijos rengia visą eilę paskaitų per Columbia Broadcasting kompanijos radio tinklą. Jos žada išaiškinti kokią rolę moterys lošia civilizacijos eigoje.

Pirma paskaita bus transliuojama sekmantį šeštadienį, liepos 29 d., nuo 11:15 iki 11:30 ryte. Bus girdima is visų radio stočių, kurios transliuoja Columbia kompanijos programos. Chicago's apielinkęj gerėdime is WBBM stoties. Kalbės Mrs. Marguerite Harmon Bro. Paskaitauskykite.

—Studentė.

Štai Ką Reikia "Made in Japan!"

Penki šimtai kūdikų, moterų, ir senelių užmušta anų dieną Chengfu mieste, Kinijoje. Šiame atvaizde matome nešant užmuštųjų lavonus palaidojimui. Tai atsitiko po to, kaip keliosdešimt japonų orlaivų bėgu keliolikos minučių numėt ant žmonių tūkstančių sunų sprogtamos medžiagos ir viską sunaikino. Galia, labai gaila prisipažinti, bet kiekviena amerikietė moteris pirkdama bilę ką gamintą Japonijoje pridedame prie žudymo nekaltų kūdikų, moterų ir senelių. Su pasipiktinimu reikia atsiskaityti pirkti gamintas Japonijoje prekes. Jas lengvai galima pažinti, nes ant kiekvieno šmolėto yra žymė: "Made in Japan."

VIDURVAKARINIŲ VALSTIJŲ LIETUVIŲ MOTERŲ SĄRYŠIO DARBUOTĖ

Liepos 19 d. įvyko Sąryšio posėdis. Drg. pirmininkė, A. Miščikaitienė, raportavo, kad darbas tarpe moterų, kiek jau darbo patirti, gana puikiai stovi.

Sekretorė savo raporte pažymėjo, kad rašiusi laiškus į visus prie Sąryšio priklausančius valstijų veikiančius komitetus bei daugelį klubų. Viso išsiuntus 12 laišku, taip pat rašiusį į spaudą ir ruošiant delegatų pasiuntimo reikalui. Taip pat pridavė dar \$4.75 nuo atsilavusio kovo 19 d. parengimo liksų pelnų.

Is draugės K. Abekienės išleistuvių vakarienės išdavė raportą komisijai, kad jau ant rankų turį \$13.13, tačiau dar tikėty yra negyžusių.

Laikę išleistuvių drg. K. Abekienė paaukavo delegatų kelionės lėšoms \$5, taip pat jos sesulė S. Sarkinienė aukavo \$5.

Drg. M. Schultz aukavo \$1. Sęrysis tikisi, kad drg. K. Abekienė prisūs žinių is mūsų sesučių darbuotė Lietuvoje.

Drg. K. Keturakienė raportavo, kad ji atlankius Rosclando Moterų Klubu susirinkimo, jos veiklia puikiai ir isirinko delegatę į busiantį Seimą. Viso jau yra isirinktos 8 delegatės.

Is Chicago's parodos darbuotė komisija raportavo, kad smarkiai ruošiamasi prie parodos, kuri įvyks 28 d. liepos, 2 val. po pietų, Mildos svetl., 3142 So. Halsted st.

Tad prašome visų lietuviečių atnešti savo puikius rankdarbius.

Sekr. J. Skeberdytė.

IŠ KELIONĖS Į PIETUS

(Tęsa)

Denver, Colorado, oras labai geras; gerasnis už kitų valstijų. Čia yra daug ligoninių, daugiasia dėl džiovininkų, kurie is visur suvažiuoja gydytis. Daug atvažiuoja darbininkai is kalnų, kurie dirba sidabro ir aukso maiuose. Jie ten dirbdami gauna daug akmeninių dulkių ir jos kenkia sveikatai. Nevisi gali atlaikyti. Gavę džiogv, važiuoja į miestą ir gyvena is pašalpos. Nekurie moterys eina dirbti. Tai taip darbininkas, kuris kasa auksą, naudojasi juomi.

Yra daug bepročių, girtoklių, o kiti ir kitokiomis ligomis serga. Yra didelė ligoninė, kur vieną vaiką gydomy nuo visokių ligų. Čia randasi nuo mažausio iki 20 metų amžiaus. Yra ir didelės vaikų kalėjimas; didelės vaikų paštisos namas. Yra pinigų dirbtuvė ir Valstijos Butas (Capitol). Denveris yra didžiausias miestas Coloradoje.

Džiovininkai čia didžiujome pagydomi, bent tie, kurie spēja atvykti koi liga neišsėnėjusi. Čia yra geriausi daktarai ir turi visokius prietaisus ir prie to oras labai geras.

Didžiausia priežastis dėlei ko žmonės nepagyja, tai ekonominė padėtis. Kada kiek pagies išena is ligoninės, negalėdama kaip padaryti pragyvenimą, lenda į tas pačias maitinas, arba kita kokią darbą griebiasi, kuris nėra tinkamas jo sveikatai. Kitas koki biznelį užsideda, rupinasi, nepavalgo. Tokiu būdu vėl atpuola ir jau nebeuagydomas.

Kiti pervėlai atvažiuoja ir nebegalinės negu kitur. Riešutų fabrike dirba 12 šimtų žmonių. Čia gauna žemiausias algas. Daugiau dirba negu. Gumo fabrike dirba 16 šimtų darbininkų. Čia algos vidutinės. Mechanikai gauna iki 2 dolerių į valandą. Žemiausia algą 25 centai į valandą.

Siuom laiku darbai čia vidutiniai. Kurie dirba prie WPA projektų gauna 60 dolerių į mėnesį. Ne visas dienas dirba. Yra daug mažų dirbtuvėjų.

(Bus daugiau)

Darbuojasi del Augstosios Mokyklos

Jau virš metai laiko, kaip Chicago's Lietuvių Moterų Draugija "Apšvieta" isrinko komitetą darbuotis, kad Bridgeporto kolonijoje būtų pastatyta aukštoji mokykla. Komitetas išleido peticijas ir rinko parašus. Kiek surinkęs, ejo į Mokslo Tarybą pastatyti reikalavimą. Paselėmė to, metas atgal vienoj is pradinių mokyklų buvo įrengta 9 kambariai aukstosios mokyklos dviejų metų kursams. Mokslo Taryba pasakė komitetui, kad kol kas negalima statyti aukstosios mokyklos Bridgeporte, nes esą kas metų priraugęty vaikų skaitlius mažėja.

Komitetas tuom nepasitenkęs vedė savo darbą renkant parašus ir vedant agitaciją tarp Bridgeporto piliečių, kad būtų daroma didesnis spaudimas dėlei mokyklos.

Neseniai komitetas pastebėjo pranešimą laikraščiuose, kad jau vietą paskiria mokykla, ir jau rengiamasi pradėti statymo darbą. Bet vieta labai prasta, nes labai arti skerdyklų ir oras visados dvokia skerdyklų smarve.

Komiteto narė ir "Apšvieta's" pirmininkė A. Miščikaitienė, pasikalbėję su kaimynais, sužinojo, kad visi nepatenkinai, kad mokykla bus statoma toje vietoje. Kada išdalino peticijas, tuoj gavo atgal pilnas parašus. Dabar dar daugiau piliečiai rašosi ant peticijų, kad būtų įleiktos su pareikalavimu, kad mokykla būtų statoma kitoje vietoje, toliau nuo skerdyklų. Vieta yra labai patogi ir tinkama ant kampo 32-ros ir Lituanica Ave. Čia būtų kur kas tinkamia vaikas, nes nepasiekia taip skerdyklų smarvę.

Komitetas surinkęs ganėtinai parašų, rengiasi vėl kreiptis į Mokslo Tarybą ir į Miesto Tarybą tuomi klausimu.

Rep.

ŠEIMININKĖMS

Bananų Pyragas

Pasumtro puoduko cukraus 2 kiaušinių

1 puodukas sutrintų bananų 4 didelius šaukštus riekštus pieno arba smetonos

1 arbatinį šaukštą "baking soda"

1 arbatinį šaukštą "baking powder"

Žiupsnį druskos 3/4 puoduko miltų Pusę puoduko sviesto arba "Crisco"

Sviestą arba "Crisco" reikia gerai sutrinti su šaukštu, pasukti dadedžius cukraus, gerai išplakti. Prie šio mišinio dadedi gerai išplaktus kiaušinius, sutrintas bananas, riekštų pieną arba smetoną, ir kurį įmaišyti "baking soda". Ant galo įmaišyti miltus, kuriuose yra sudėtas baking powder ir druska. Viską gerai išplauk, sudėk į giloką blėtą ir kep 50 ar 60 minučių vidutiniame karštam pečiū.

M. V.

aukštesnės negu kitur. Riešutų fabrike dirba 12 šimtų žmonių. Čia gauna žemiausias algas. Daugiau dirba negu. Gumo fabrike dirba 16 šimtų darbininkų. Čia algos vidutinės. Mechanikai gauna iki 2 dolerių į valandą. Žemiausia algą 25 centai į valandą.

Siuom laiku darbai čia vidutiniai. Kurie dirba prie WPA projektų gauna 60 dolerių į mėnesį. Ne visas dienas dirba. Yra daug mažų dirbtuvėjų.

(Bus daugiau)

Plaukų Mazgojimas

Rasime daug žmonių, ypač moterų, kurios svarmuo myli ir švariai užsilauko, tačiau turi įsigyvene seną, nudėvėtą mitinį, kad plaukai negalima mazgojant tankiau, kaip vieną sykį į mėnesį bei rečiau, kadangi manoma, buk tankus plaukų plovimas išdžiovins juos. O tai labai klaidingas manymas, nes, kaip tik atvirksčiai, norint turėti gražius, sveikus plaukus, švarią galvos odą, yra būtinas reikalus mazgoti vieną sykį į savaitę.

Tinkamas plaukų mazgojimas niekad neisidžiovins jų, bet dar priduos gyvumo, stimuliacijos. Atsitikimuose, jei galvos oda nėra švari, randasi pleiskanų, tai reikėtų mazgoti ir du sykį į savaitę.

Tiesa, jei mazgojant plaukus pilnai neišplauama muilas, tai aiškus daiktas, kad plaukams nėra sveika. Todėl nepartarai paėmus šmolų muilo tiesiog trinti juos plaukus, kadangi tuomet sunkiau išplauti muilas. Geriausias budas plaukų plovimui, tai išartyti muilas, kadangi tuomet daug lengviau duodasi išplauti. Kad išplaut gerai plaukus, reikia nesigailėti šilto vandens, taigpi gerą paskiau užpilti ir šalto vandens. Šaltas vanduo stimuliuoja, paakstina kraują

cirkuliaciją, be to, uždaro odos skylytus (pores). Išmazgojus plaukus, jei nesuduodo išskutuoti, ypač menki, smulkūs plaukai (fine hair) mazgojant labai susivelia, tad kuomet priscina išskutuoti, pusę jų lieka sukose. Tokiuose atsitikimuose yra gerai uždėti biskį aliumo "Brillantine", tada lengviau išskutuojami ir kada išdžiūsta, tai alyva žymės nepailekia. Nėra verta įsietuoti plaukų mazgojimui specialius muilus "shampoos", kurie yra aukštai reklamuojami, kadangi jie neša tą pačią naudą, kaip ir paprastai muilai. Pav., palmolive muilas yra pilnai tinkamas kaip veidui, taip plaukams. Castile muilas taigpi geras.

Nesveiki plaukai, sausi, be gyvumo, nesuduodo suvaldyti, krinta į visas puses, atrodo lyg būtų išdžiūję šiaudai. Tai ženklas, kad gali rasti kas nors negerai žmogaus organizme. Nuolatiniai rūpesčiai, nuovargis taip pat daug atsiliepa ant plaukų ir abeloms žmogaus sveikatos ir išvaizdos. Tokiuose atsitikimuose reikėtų įsiekuoti pamatinis priežastis, o plaukams įsigyti gerą šepetys ir kas dieną gerai plaukus išskutuoti, galvos odą ištrinti, išmasuoti dar ir su alyva.

M. Baltulionitė.

Dariaus-Girėno Posto Mot. Auxiliary Atlankius

Trečiadienį, liepos 19 d., Lietuvių Moterų Vidurvakarinę Valstijų Sąryšis, žinodamas, kad tą patį vakarą atsiuba Dariaus-Girėno Posto Moterų Auxiliary susirinkimas, paskrėė mudvi (Jonikiene ir Keturakienė) nuvykti į jų susirinkimą Moterų Seimo reikalais. Palkome Sąryšio susirinkimo ir įsėdusios į Miščikaitienės automobilį užkamandavom jos jaunų sunų važiuoti į Hollywood Svetainę.

Kada nuvykome, radome susirinkimą jau kuone psiauz užloigyt. Maršalka mus draugiškai pasitiko ir užklausk kokių tikslu atvykome. Gavus tą informaciją, paklausė pirmininkės ar bus galima atskreipti į susirinkimą. Pirmininkė liepė laukti iki užbaigęs draugijos reikalus.

Pereitę mėnesį tuom pačiu reikalu, kartu ir Chicago's moterų rankdarbių parodos reikalui buvo į šią draugiją atskreipta per rankdarbių parodos komisijos narę, drg. O. Garsinkienę. Draugija užkviemia priėmė ir prižadėjo narių kooperaciją rankdarbių parodai čia Chicagoje. Laišką nuo seimo šaukimo sekretorės K. Petrikienės paskaičiusios ir padiskusavusios, nutarė nerinkti delegatę į seimą.

Mudvi su Keturakiene nuvykusios paraginome dar kartą prisidėti prie seimo, jei jau nerinkant delegatę, kurios lėšas turėtų apmokėti draugija, tai įgaliojant vieną ar daugiau savo narių, kurios gal tuom laiku bus nuvykusios dalyvinti Lietuvių Dienoj, Pasaulinėj Parodoj. Ši mūsų paraginimą auxiliary gražiai priėmė ir pirmininkė pareikė, kad rupinsis tuom klausimu.

Labai malonu buvo matyti tą Dariaus-Girėno Moterų Auxiliary gražiai tvarkomą susirinkimą. Susirinkimas vedamas angliškai kalboj. Turbut neramas parankiam, bet atrodė, kad narės didžiujom lietuvės. Gal yra ir kitų tautų moterų.

Sąryšio atstovės buvo labai draugiškai priimtos. Paraginai prisidėti prie Sąryšio, išrenkant atstovę, pirmininkę apgalvestavome, kad susirinkimai laikomai tą pačią dieną. Šis klausimas galima būtų sutarkyti, pamainant Sąryšio susirinkimo dieną. —A. J.

Žinutės

Serbijoje.—Možame kaimelyje, gyvenojant patvarkė, kad kuris tik vartos nešvarius žodžius, turės valyti galvas.

North Carolina, Readsville, teisėjas E. H. Wrenn nusprendė, kad kiekvienas nubautas už girtuoklystę turės išgerti aštuonias uncijas ricinos.

Vokietija.—Visi berniukai ir mergaitės nuo dešimties metų amžiaus privalo but įrašyti į Hitlerio jaunulių organizaciją, kurioje Hitlerio instruktoriai vadovauja. Nepildantys to patvarkymo tėvai baudžiami pinigine pabauda ir kalėjimu, o vaikai visai nuo tėvų atimami.

Sovietų Sąjungoj.—Anna Ščtinia, 29-ųjų metų, buvo pirmoji moteris jurų kapitone netik Rusijoje, bet ir visame pasaulyje. Dabar Rusijoje yra 8.800 moterų jurevių, dirbančių ant didžiulių laivų ir 21.974 moterų, dirbančios ant laivų, plaukiojančių upėmis ir ežerais.

Kinija.—Jauna kinietė, kuri vadovauja 500 vyrų ir moterų kare su japonais, likosi apdovanojota kapitones laipsniu.

MOTERISKOS KEPURES.

Washington, D. C.—Viename madingame viesbutyje laike pietų, jama pora, besikalbant apie įvairnius dalykus, nukreipė savo kalbą apie moteriškų kepurų prasmanytbes. Vyras pažvelgęs iš duonos bandukėm sudėti ragazėlę pastebėjo savo sandraugę, kad jina galėtų tą ragazėlę ant galvos užsidėti ir niekas jos neatskurs nuo moderniskus kepurės. Moteris pasisaukė patarnautoją ir paprašė, kad nuneštų ragazėlę į moterų kambarį. Po valandėlės išėjus padėjo savo dėšimties dolerių vertės kepurę į šalį, o užsidėjo duonai sudėti ragazėlę. Pavalgė, kelis kart pasisoko, nuėjo prie baro išsigėrė ir niekas jos nepastebėjo, kad vietoje Pariziaus vėliausias mados kepurės dėvi duonai sudėti ragazėlę. Naujanybių kvailystė dažnai ir patį skojn sugadina.

Skrudė.

Marių "Vilkai"

—VALSTIEČIO SUNUS.

(Tąsa)

—Pantonai, pantonai! — sakė Mikailowski, — geras dalykas išlupti iš jurų dugno laivus. Sov. Sąjunga kelis šimtus laivų, jų tarpe gan didelių, išlupo su pantonais. Iš Brooklyno laivyno priepilaukos skubusiai šešiolika pantonu.

—Geras, bet mes neturime tokio patyrimo, kaip Sovietų "Epronas". Tame klause Amerika daug turėtų iš Sovietų pasimokyti, — sutiko McDonaldas.

"Falcon" laivas pasiekė vietą. Jurų paviršius buvo padengtas daugybės mažųjų laivelų, ypatingai kraštų apsaugos. "Falcon" pakrypo į vieną pusę ir garsiai bil-dedamas nusileido į jurų dumą inkaras. Šužvięg keliamaoji svirtis ir sklandžiai šalia laivo ant vandens nusileido "Varpas", kurio viduje buvo Mikailowski ir McDonaldas. Jis sujungtas su keliamaoja svirtimi kabeliu ir nuo jo udangio ramos storumu jungiasi gumine dūda, kuri gražiai sukaista ant tam tikro krijo. Per šią guminę dūdą "varpo" jūla gauna iš viršaus orą. Dar keli komandos žodžiai, "varpas" ir du narai pasinėrė į jurų gelmes.

Narai pasiekė submarino dėnį pirmieji. Jų udžvains pastatyti "varpa" dugnu ant submarino dėnio udzangio "hatch", kuris yra tam tyčia padarytas, kad nelaimės metu būtų galima per jį išgelbėti.

x x x

Kas gi yra tas "varpas"? Tai prietaisas, kuris turi siauresnę apacią lygiais kraštais, apvalų viršų su atvara ir dalinasi į tris skyrius. Mes nesimeisime viską smulkmeniškai aprašyti to naujo technikos stebuklo, bet norš kaip ką.

"Varpas" turi 10 pūdų aukščio, 93 colius diametriškai pločio viršų ir 60 apacių. Jis sveria 18,000 svarų arba 9 tonus. Dalinasi į tris kambarius — viršutinį, apatinį ir trečią šoninį suspansto oro kambarį. Jis turi oro apvalymo motora, įvairiausių prietaisus, kad patasai galėtų kontroliuoti nusileidimo ar pakilimo kabelį. Jis jungiasi gumos dūda su laivo dėniu, per kurią gauna orą, telefono ir elektros violomis ir jo sienos gali išlaikyti iki 165 svarų spaudimą ant kiekvieno ketvirtinško colio. Jis turi patalpos dvylikai žmonių.

Jo balasto kambarį gali įlpti 4,000 svarų jurų vandens. "Varpas" leidžiamas į juras ant 450 pūdų ligo stipraus kabelio. Kada jis pasiekė "Squalus" submarino dėnį, tai naras Frank P. Miller jau laukė jo. Jis telefonu pranešė į viršų specialistams ant laivo "Falcon".

—Sukite į kairę!

"Falcon" keliamaoji svirtis pasisuko į kairę ir tuo pasuko į tą pusę "varpa".

—Dar bisk! — tarė per telefoną naras. —Gana! Dabar sukėtis biskį pirmyn!

Ir "varpas" kabelio valdomas pradėjo artintis linkui submarino pirmagalio.

—Stop! — sušuko naras per telefoną. "Varpas" apsisotojo. Jis apėjo aplinkui, apžvelgė: "Varpas" buvo tiesiai ant dangčio skylių. —Leiskite žemyn!

Ir "varpas" povaliai nusileido ant submarino dėnio, kietai prispaudamas savo sunkumu apatinis guma atpraktus kraštus prie submarino dėnio. Pirmas darbas atliktas. Naras pastukšėjo sutartiną ženklą į "varpo" sieną.

Mikailowski paleido suspaustą orą į apatinį kambarį ir pro tam tkrus prietais išspaudė jurų vandenį, kuris buvo tarpe "varpo" apatinio dėnio ir submarino dėnio. Tada jis atydžiai apžvelgė pro stiklus ir pagelba prietaisui ar tikrai nesiveržia vanduo tarpe "varpo" sienų ir submarino dėnio. Persitikrines, kad nieko pavojingo nėra, atidarė apatinio kambario duris ir iš vidaus "varpa" prtvirtino prie submarino dėnio. "Varpas" kietai iš lauko ir vidaus pusės prijungtas prie submarino. Dabar jis yra, kaip ir jo dalis-guzas (prieaugas). Mikailowski greitai pasuko ant submarino dėnio skylių viršų ir atidarė į submariną duris.

—Sveiki, draugai! — tarė Mikailowski.

—Sveikas, brangusis!... Sveikas mūsų gelbėtojas!

—Sveikas, tu pasaulio pasiuntini! — Girdėjosi iš submarino balsai.

—Kiek galite pamiti? — pastatė klausimą submarino leitenantas Naquin.

—Aštuonis žmones — buvo McDonaldas atsakymas.

—John Nichols, Tadas Jacobs, Roland Blanchard, — ir kitų vardus iššaukė leitenantas. Ir vienas po kitam aštuoni žmonės įžengė į "varpa".

—Likit sveiki, greitai sugryšime, — tarė Mikailowski udzaidydamas submarino skylių dangtį.

—Laimingai!... Laimingai! — girdėjosi iš submarino balsai.

Submarino dangtį kietai udždarė. Atluosaavo "varpa" nuo submarino dėnio iš vidaus pusės. Udždarė apatinio kambario duris. Mikailowski persikėlė į viršutinį kambarį, kur jau pas McDonalda buvo susirinkę iš submarino išgelbėti narai, udždarė iš aukštinio kambario į apatinį vandeniu nepereinamas duris, davė ženklą narams, kurie buvo lauko pusėj. Narai atluosaavo "varpa" nuo submarino iš lauko pusės ir stuktėlėjo:

—Takt!... Takt!... Takt!...

Viskas gatava. "Varpas" gali keltis į viršų. McDonaldas per telefoną pranešė: —Viskas tvarkoj!

Ir jis įjungė elektros srioje. Ratas pradėjo sukintis ir kabelis šliaužti. Tuo kartu ant vandens viršaus, nevien nuo "Falcon" laivo, bet ir kitų laivų visų žmonių žiura buvo nukreipta į tą vietą, kur turėjo pasirodyti iš jurų dugno "varpas".

Pagaliau dešinėj "Falcon" pusėj, kur buvo nuleistas "varpas", tartum, pakilo melynų bangų kalnas. Išsūpabė vanduo, kaip pridegęs blynas. Susūpabvo ir štai subaltavo apvalas baltai nudažytas "varpo" viršus. "Varpas" sibavo ant vandens. Keliamaoji svirtis pritraukė jį prie laivo krašto ir tam tikrais kabiulis uzkabino. Udžlipo du specialistai ant jo viršaus ir atidarė apvalą udždarą.

—Sveiki! — tarė McDonaldas.

—Sveiki! — sušuko iš marių dugno gryžė jureiviai ir džiaugėsi vėl pamatę saulę.

—Sveikas gyvenime! — šaukė jaunas juveivis lipdamas iš "varpo". Jis džiaugėsi taip, kaip niekadoms pirmiau. Džiaugėsi ir tie, kurių artimi sugryžo.

"Varpas" dar atliko tris tokias pat keliones, kol jis iškėlė visus trisdešimtis tris oficerius ir jureivius, kurie buvo pirmagalį submarino "Squalus". Paskutinis išlipo jo komandierius leitenantas Oliver Naquin.

VI.

DŽIAUGSMAS IR ASAROS.

Mes galėsime parašyti, kad Portsmouth priepilauko buvo didelio džiaugsmo ir širdies skausmo, bet negalėsime tą perduoti. Gal skaitytojas išsivaizdins, ką pergyveno motina, tėvas, brolis sesutė, žmona ir mylimoji, draugai ir pažystami žinodami tai, kad jų artimiausi, brangūs žmonės yra už kelių mylių nuo krašto, 240 pūdų jurų gilumo!

Pagelba telefono bandė išaikiinti kas gyvas, kas miręs. Tas pavyko. Radio žinis išnesiojo. Iš visų šalies kampų, kurių tik buvo artimi ant submarino "Squalus", rinkosi žmonės į Portsmouth priepilauką su viltimis ir dideliu nusiminimu. Visi žinojo, kad yra žuvusii, bet niekas jų tarpe nenorėjo skaityti saviškius.

Jonas Batiek, elektros skyriaus specialistas, buvo gyventojas Portsmouth priepilaukos. Susirinko jo tėvai, giminės ir pažystami iš laivyno priepilauką. Ir kada kapitonas W. S. Amsden pranešė jo jaunai žmonai Margaretai, kad Jonas žuvs. Ji ant vietos apalpo. Visi jų planai, visas gyvenimo džiaugsmas sugriautas ir suardytas! Margaretai jau perdaug. Tik kelios dienos prieš tai automobilias nelaimėj žuvo jos sesutė, o dabar brangusis Jonas.

Kapitonas W. S. Amsden, nieko nekaltas ir geras žmogus. Bet kiekviena moteris ir džiaugėsi kada jis artinosi ir drėbėjo. Jis priepilaukos komandierius. Jis pirmas sužino likimą jų artimų žmonių. Apalpo J. Deal, jauna moteris, kuri tik trys mėnesiai prieš šią nelaimę vedė su jurininku Deal. Skaudžiai suriko Stella Hathaway, žmona žuvusio inžinieriaus, su kuriuo ji vedė du metai atgal ir dabar net iš San Diego, Cal., atvyko į nelaimės vietą.

Bet didžiausią širdies skausmą pagimdė Evelyn Riešutienė, kada kapitonas pranešė jai, kad Jonas Riešutas, mašinistų viršininkas, žuvo jūros bangose. Moteris rovesi plaukus ir šaukė:

—Jona! Jona! aš žinojau, kad taip bus! Jona! kam stojai į laivyną? Kur dabar aš pasidėsiu su trimis mūsų kūdikiais? Kur? Oh, Dieve mano Dieve! Pereitą naktį per sapną mačiau Jono laivoną plaukiantį virš jūros! Oh, Dieve! Ką aš dabar darysiu? Kur vaikučiai dėsis? Jona! Jona! pareik atgal pas mus!

(Bus daugiau)

Iš Taikos ir Demokrati-jos Komiteto Veikimo

Kenosha, Wis.—Komitetas už Taiką ir Demokratiją, susidedantis iš šių penkių organizacijų: Lietuvių Balso, Liet. P. P. Klubo, LDS 65 kp., Literaturos Draugijos 94 kp. ir Lyros Choro atstovų, yra skyrusis Amerikos Lietuvių Kongreso. Susirinkimus laiko kas ketvirtą antradienį, Italian American Home.

Taikos ir Demokrati-jos Komitetas rūpinasi nevien Lietu-vo klausimais; jis rūpinasi ir šios šalies reikalais. Šiandien protesto rezoliucijas senatorium ir kongresmanam ir ragina balsuoti prieš netinkamus bilius.

Kadangi šiais metais Wisconsin seimelis susieda didžiunų iš respublikonų ir įneša daug priešdarbininkų bilijų į valstijos seimelį, tad ir čia komitetai prisiima sūsti daug protesto rezoliucijų.

T. ir D. Komitetas buvo atsiskaukęs į Kenoshos lenkus ir slovakus kad hendrai surengti masinį mitingą prieš agresorius, bet nepavyko.

T. ir D. Komitetas yra nutaręs rengti Lietuvių Dieną Alford Parke rugpiūčio 27 d., su programu ir prakabonomis.

Kadangi dabartinio laiku ne-kurie valstijų seimeliai randasi respublikon rankose ir jie bando išleisti visokius įstatymus, varžančius darbininkų laisvę, tai T. ir D. Komitetas numato, kad Amerikos Lietuvių Kongresas, kuris atstovauja tūkstančius lie-tuvų, daugiau veikdamas galėtų prisidėti prie protesto prieš išleidimą tokių įstatymų, varžančių darbininkų laisvę, todėl T. ir D. Komitetas, kaip dalis Amerikos Lietuvių Kongreso, ragina A.L.K. Centro Valdybą, kad stotų į didesnę veikimą, arba kad būtų suauktas A. L. K. ir išrinkta nauja Centro Valdyba, kuri daugiau rūpinis Lietuvos ir šios šalies darbininkų reikalais.

Šio paraginimo kopija nutarta pasūsti "Vilniai" ir "Naujienom".

Skr. P. Sprindis.

Saltakošė Išrado Kiniečiai

Amerikiečiai saltakošės suvalgo daugiau, negu visi gventojai kitų pasaulio dalių. Kaip kas pamano, kad saltakošė yra amerikiečių išradimas, bet tai toli nuo teisybės.

Marco Polo pasiskolimo saltakošės receptą nuo kiniečių Kublai Khan, ir Italija ją laikėsi sau virš tris šimtus metų. 1550 metais Katarina de Medici padovanojo ją Francijai. Karalius Charles I labai pamėgo saltakošę ir papirko sau francuzų viršį, kad jis to recepto niekam neisduotu.

Kaip visi sekretai, taip ir saltakošės receptas nebuvo slaptybėje. 1777 metais, New York'e vėname restorano lunge pasirodė iškalba, kad saltakošės mėgėjai gali jos ten valgyti kožną die-

Tai bent porėlė jaunavedžių! Carmelo Locapria, 60 metų amžiaus, ir jo nuotaka Tarsilla Michielli, 16 metų, pradinės mokyklos mokinė. Kai jiedu apsidėdė, tai kaimynai ir pažystami sukėlė toki trūkšmą, jog net policija turėjo įsimašyti. Abudu jaunavedžiai yra newyorkiečiai.

LIETUVOS ŽINIOS

AR ĮSTATYMAS APIE PALENGVINIMUS KALINIAMS TAIKYTINAS IR TIEMS, KURIE NUBAUSTI ARESTU.

Vilkeviškio apielinkės teismas pil. V. Merkevičių nubaudė sudėdine keturių mėnesių bausme. Merkevičius bausmę pradėjo atlikti.

Kadangi teisės kalinims, kurie gerai elgiasi ir "laisosi" trečdalis bausmės numušamas, tai ir Merkevičius paprašė apielinkės teising jam trečdali bausmės numušti, ką apielinkės teismas ir padarė.

Marijampolės prokuroro padėjėjas apielinkės teismo nutarimą apskundė apygardos teismu, kuris apielinkės teismo nutarimą panaikino.

Tada Merkevičius apygardos teismo nutarimą apskundė Vyr. tribunolui.

Vyr. tribunolui teko išspręsti puinį klausimą, ar galima numušti trečdali bausmės ir visai maž bausme (arestu) nubaustus, kadangi įstatyme apie palengvinimus kaliniams nėra nustatyta bausmės m'numimo, tai Vyr. tribunolas numo, kad įstatymo spragn busiantį papildyta kalejinių administracijos ir teismų patyrimu bei geru nusvokimu, kada galima pripažinti, jog kaltinis "gerai elgiasi" arba, kad kaltinis jau tapo "besistausėniu piliečiu". Aisku, kad šitoks kal'no asmens įvertinimas per visai trumpos bausmės laikį neįmanomas, kad toliam įvertinimui kartais reikalingas ilgesnis laiko tarpas.

Kai del Merkevičiaus, tai Vyriausiasis tribunolas daro išvadę, kad jis buvo nubaustas aresto bausme ir kad tą bausmę jis atlikęs aresto namuose, tai ir įstatymas apie palengvinimus

ny.

New Yorko valstijoje, sulęg įstatymo, saltakošė privalo turėti 12 nuoš. sviesto riebalų.

—Skruzdė.

Vyriausiasis tribunolas, svarstydamas nubaustosios skunda, priėjo išvadę, kad hausti pagal Mui-tinių įstatų 159 str. galima tik tada, kai nustatyta, jog sulauktyti daktai buvo prekės, neapmuntintos arba už jas mokėtas nepa-kankamas maitas. Šituo atveju nubaustojį piliėtė nebuvo prekybininkė ir neturėjus parduotuvės. O kad ji tuos daktus įsigalbenus apėdama maitus, taip pat neįrodyla. Ne prekybininkas privalęs frodinti, kad daktai jis neprivalo juos laikyti su mui-pais, jį rasti, legaliai įvežti, nes to plombomis ir saugoti multi-nės kvitus, bet kaltintojas turi įrodyti, kad daktai, kaip prekės, įvežti kontrabandos keltu ir platinami vidaus rinkoje. Todel apygardos teismo nutarimą, kad kaltinamoji neprečiastūs įrodymų, jog ji tuos daktus įgėbenus legaliai ir todėl ji esanti kalta, Vyr. tribunolas laiko visai ne-tikslu.

Turėdamas visa tai galvoje Vyr. tribunolas apygardos teismo sprendimą panaikino ir bylą gražino tam pačiam teismui iš naujo spręsti.

Paskaita Laisvamaniam

Liepos 2 d. Skaistgiryje vietos laisvamanių skyrius iniciatyva buvo suruošta vieša paskaita, le-ma "žmogaus kilmė", kėriją skaitė laisvamanių centro valdybos narys žurnalistas V. Knyva. Paskaitos pasiklausyti buvo susirinkę apie 100 žmonių, kurie labai rimtai išlausė ir po paskaitos dar davė paklausimų.

Skaistgirio laisvamanių skyrius nors ir nelabai didelis, tačiau turi veiklių ir aktingų narių. ("L. Z.")

ATŽYMEJIMAS 20 M. SUKAK-TIES KOMUNISTŲ PARTIJOS

AMERIKOS JUNGTINĖSE VALSTIJOSE

Rugšėjo (Sept.) 1 CHICAGOS STADIUME KALBĖS

MOTHER BLOOR EARL BROWDER

MOTHER BLOOR

208 N. Wells St.

Garantuotų Vartotų Karų BARGENAI. Visokiu Išdirbėjimui ir Modeliui—Visi Bargenai Atidara diena ir vakarais. Bridgeport Motor Sales 3040 S. Halsted St. VICTory 6992 A. BALIS, Sav.

PASKOLOS Greitai ir Pigiai ANT 1-mų MORTIGIČIŲ. Nuo 5 iki 20 metų mažais mėnesiniais mokejimais, arba 5 metais be mėnesinių mokejimų. SIMANO DAUKANTO FEDERAL SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION OF CHICAGO 2202 West Cermak Road Chicago, Ill. Didvideni Išmokami Sausio ir Liepos Mėn. Kiekvieno Taupytėjo Taupiniai apdrausti iki \$5,000.00 Federal Savings and Loan Insurance Corporation, Washington, D. C. BEN J. KAZANAUSKAS, Raštininkas.

ISIGYKITE NAUJĄ KNYGUTĘ! "SOCIALIS IR ŠALIES SAUGUMAS" Parasė Draugas Earl Browder Į Lietuvį Kalbą Vertė Dr. V. Andrulis ISLEIDO "VILNIS" KAINA 10 CENTŲ KNYGUTĖ LABAI POPULIARIŠKA ir labai aiskiai dėsto pasaulinę padėtį ir būsiančius prezidentinius rinkimus 1940 metais. Ta knygelė labai svarbi ir būtina reiki kiekvienam lietuviui įsigyti ir perskaityti. Draugijos ir organizacijos siūskite užsakymus del platino. VILNIS 3116 So. Halsted St., Chicago, Ill.

RADIO

CHICAGO STOTYS	Rei.	Muz.
WIND	720	243
WMAQ	670	412.3
WBEW	770	416.4
WBBM	780	416.4
WGN	720	344.4
WGNB	870	344.4
WALP	970	344.4
WFL	970	344.4
WBBM	1080	277.4
WBBM	1130	277.4
WBBM	1180	277.4
WBBM	1230	277.4
WBBM	1280	277.4
WBBM	1330	277.4
WBBM	1380	277.4
WBBM	1430	277.4

Liepos 25, 1939

POPJET

- 12:00-WBBM. The Goldbergs. WLS. Melody Parade. WAAF. The Symphonic Hour. WBEW. Gene Hartley's Arch. WJLD. Current News.
- 12:15-WCFM. Rhumba Cafe. WIND. Tommy Ott. Senan.
- 12:30-WHFC. Man on the Street. WCFM. Meet the Folks. WBEW. Road to Life.
- 1:00-WAAF. News Report. WHFC. News.
- 1:30-WGN. Clubbing's Arch. WMAQ. Betty & Bob. WCFM. Man on the Street.
- 1:45-WIND. Luncheon Dance. WAAF. Stock Market Report. WJLD. Midday Melodies.
- 2:00-WBSC. Rhythm Rambles. WAAF. "Dressers' Bay". WIND. Current News. WCBW. World News.
- 2:45-WBSC. Continental Revue. WMAQ. The Guiding Light. WIND. Sports Edition.
- 2:55-WGN. Baseball. WBEW. Club Matinee. WAAF. News and Weather. WBSC. Polish Matinee.
- 3:00-WBSC. Maria and Remo. WAAF. Down the Mississippi. WGBS. World Reports. WAAF. Salon Concert.
- 3:15-WENR. Home Forum. WIND. Padock Party.
- 3:30-WGN. Bill McCune's Arch. WMAQ. Martin Sisters, Songs. WENR. Affairs of Anthony.
- 3:45-WLS. Dixieland Band. WIND. Sports Edition. WBBM. Chicago Hour.
- 3:55-WBBM. Deep River Boys. WBBM. Sport Show. WMAQ. Musical Momentum. WGN. The Airliners.
- 4:00-WBEW. John Kenley's Arch. WCFM. Piano Recital. WAAF. News Report. WBEW. John Kenley's Arch. WCBW. Federal Housing.
- 4:15-WBBM. Meet the Missus. WBEW. Swing Program. WMAQ. Salon Silhouettes. WGN. Evening Melodies. WBEW. Current News. WAAF. Tower Tunes. WCFM. Jack Kelly's Arch.

VAKARE

- 6:00-WBBM. Sports Revue. WCFM. Last Minute News. WMAQ. Ennio Bolonini, Arch. WCBW. Dinner Dance. WENR. Easy Aces.
- 6:15-WGN. News. WAAF. Bandstand. WCFM. Dad's Family. WMAQ. Quick Silver. WBBM. News.
- 6:30-WGN. Sports Review. WLS. Information Please. WCBW. Travelogue. WCBW. Mythical Ballroom. WCFM. To Be Announced. WBBM. Famous Actor's Guild.
- 6:45-WCFM. Battle of the Sexes. WGN. Inside of Sports. 7:00-WBBM. Human Adventure. WMAQ. Battle of the Sexes. WLS. Hoosier Sobsters. WHIP. Salmiere Program. WBEW. Today's Ball Program. WGES. Lietuvių Programas.
- 7:30-WAAF. Evening Concert. WBEW. Evening Concert. WCFM. Insurance Talk. WMAQ. Eugene Conley, Ten. WCBW. Music in the Air. WLS. Information Please. 8:00-WBBM. "We, The People." WJLD. Sopperine Frolic. WBSC. American Legion. WCFM. Grant Park Concert. WGN. The Senators. WMAQ. Battle of the Sexes. 8:15-WBSC. Continental Music. WGN. Heidelberg's Arch. WAAF. Fun Time. WIND. Betty and Bob. WCFM. Evening Serenade. WCBW. Sunset Special. 8:30-WMAQ. Alec Templeton, piano. WBBM. Bob Crosby's Arch. WENR. True Story Time. WBBM. Lietuvių Programas. WGN. News. 8:45-WIND. Pedro de Leon's Arch. WGN. Dick Jurgens' Arch. WCFM. Fleeting Army Series. 9:00-WENR. If I Had the Chance. WGN. Morton Gould. WCFM. Frantz and Fritz. WMAQ. Mr. Dist. Attorney. WBBM. Time to Shine. 9:30-WBBM. News. WMAQ. Doghouse. WGN. The Northeners. WHFC. Lietuvių Programas. WENR. The Inside Story. WBBM. Amos 'n' Andy. WMAQ. Pleasure Time. WENR. News. WGN. Eric Madriguera's Arch. WBEW. Swing Program.

MOTERIŠKŲ RUBŲ SIUVEJŲ UNIJOJ

Lokalo 59 Susirinkimas.

Liepos 17 d. įvyko Lt. Ladies Garment Workers lokalo 59 susirinkimas. Susirinkimas buvo vienas iš skaitlingiausių, nes išsiskubo buvo pranešta, kas neatšaukė, tai bus doleris pabaudos.

Sekretorius raportavo, kad Pild. Taryba nutarė uždėti nepaprastus asmenčius — po 25c. 1 savaitę. Reikišgi mokėti per 8 savaites. Tie pinigai bus sumadoti bedarbių šelpimui. Susirinkusieji pritarė asmenčiams.

Vice-priminikas raportavo, kad didžiulės dirbtuvės dirba vis su smarkumu ir net viršlikais. Bet keista, kad darbininkai ima iš Amalgamated (vyriškų rubų sąjėdį) unijos. Jis aiškino tą tomi, kad sustojus darbu, vyriškų rubų siuvejys gali paleisti kada nori, o savo unijos narius negali paleisti. Be to, amalgamaitai pasimoka mūsų unijon po \$5.00. Unijos vadukams tai geras būsnis.

Persikaityla laiškas iš General's Tarybos, kur atsiaukiamai į unijos narius pirkti tik tokius rubus, kurie padirbtį unijinėse dirbtuvėse. Tai geras dalykas. Lokalo organizatorius pranešė, kad daug darbo turi už Chicago rybų, nes daugelis boselijų bėga iš Chicago kur toliau, kad pabėgti nuo unijos, įsitaisius openpišnis dirbtuvėse.

Biznio agentas Barker raportavo, kad mūsų unija turi sunkią problemą su Amalgamaitu

unija, nes jos dirbtuvės pradeda gaminti moteriškų rubus ir dar už pigesniai kaina. Tokiu būdu atimama darbas moteriškų rubų siuvejams. Tai labai neteisinga nusų unijai. Musų unijoj geresnė tvarka su darbu padalinimu, negu pas Amalgamaitus. —O. R.

Visko po Biskį Iš Ciceros Miesto

"Vilnės" Piknikas Lios. Namu Piknikas Miesto Politika Republikonai Sujudo

Jau matyti daug serijų platinai del "Vilnės" rudeninio pikniko. Pirkimas ty tikėty net vien reiška, kad galima laimėti brangią dovaną, bet sykiu sunklmas darbo žmonių laikrašči medžiagos, kad jis galėtų augti.

Dienrašči "Vilnis" Chicagoje yra didžiausias ginklas darbo žmonių ir visos pažangios žmonijos šioje apieklinėje.

Tai, nos turime visokių tikėty platinimui, bet nepamirškime, kad "Vilnis" tikėty yra svarbiausis.

Raudonos Rožės Klubas yra savoj pikniką Liberty Grove ir, sakoma, uždirbo virš \$1,000. Tai geras pasidarbavimas šio pikniko surengimo komiteto.

Tas Tukstantis Dolerių

(Tąsa nuo antro puslapio)

džiulė Literaturos Draugiją, o tai reiška šeši ar septyni tukstantai į metus. Ispanijos draugams mes vien tik Chicagoje sukėlėm kokius keturius tukstantus doleriu, o ir dabar dar daugelis aukauja Ispanijoj sužeistims draugams. Daugeis mūsų aukavo Klaidėdos pabėgėliams, Lietuvos darbininkų judėjimui, o dabar renkamos aukos Lietuvos Komunistų Partijai. Daugeis mūsų aukavo ir as manau, kad mes surinkome bent kelis tukstantus doleriu, kuomet Chicagoje įsteigė "Midwest Daily Record". Pagaliau, daugelis priklauso Amerikos Komunistų Partijai ir nemažai laiko, energijos ir pinigų aukauja partijos reikalams.

Ar mes galime atsimesti nuo to darbo ir nuo ty išlaidi ir sakyti, kad mums niekas daugiau nerupi, o tik "Vilnis"? Mes nuo to visko joki būdu negalime atsiaukyti, nes tuomet mes pasidarytume krautiniai egoistai, kuriems rupi tikta savas "kromas". Mes save pažėmintume, pažėmintume visą mūsų judėjimą, mes supyktintume savo geriausius draugus.

Mes negalime buti į save įsimylėjusiais farizejais.

LIETUVISKI RADIO PROGRAMAI

Dainės Genovaitė Giedraitienė. Durtas, Graži Muzika, Sveikates Patariama, Moterų Gerojo Žodynas, ir Lt.

Pirmintina užsistatyti savo radio siandien, antradieni, 7-4 val. vak. ir pasiklausyti regulario Antradienio Programo, kurioje kas 10-15 metali riuo latiniai leidžia Peoples Baitu Bendrovė. Šie programai visomet yra gvyi, graūs ir įdomi, nes jų išplėdijė dalyvaus pasizymje talentai. Taip ir šiandien dainuos Genovaitė Giedraitienė ir kt. Prie jų gausiu dainų ir muzikos bus naudojama ir įdoma pjesi klausyti naujingų patarimų, žinių ir pranešimų. Prie to naušim reikėmusi pirkėjai grūditė labai svarbių pranešimų iš Peoples Krautuvės. Nepamirškite pasiklausyti. Rep. XXX

Svarbus Bedarbių Susirinkimas Bridgeporto Kolonijoje

Workers Alliance of America (bedarbių organizacija) skyrius 29-tas, šaukia visus narius į susirinkimą antradieni, liepos 25 d., 7:30 vakare, 3116 S. Halsted st.

Draugai ir draugės, bedarbiai ir mažai dirbantį, visi bukite susirinkimui! Turime labai daug svarbių reikalų, o lahiansiai, tai kaip skyrių padaryti tvirtu ir galtingu. Tai mūsų reikalas ty padaryti. Gal kurių dienų toks skyrius mums bus re'kalings. Jau ir dabar mes matome, kad re'acionaliai rengiasi prieš bedarbius, jau nori įvesti ketvirtį mėnesio tarlymą. Tai mat kolle gerasi mūsų pašalų dalinėjai, jiem tik rūpi algas tarydams, o kad mes alkani, jie į tai atlydos nekėpėja.

Draugai, mūsų pareiga organizuoti ir organizuoti, su spēka, re'kalumi. Musų galybė organizacijoj!

Aš kviečiu visus buti susirinkime visos 25 d., šiandien, 7:30 vakare, "Vilnis" svetainėje.

Bukite visi bedarbiai ir dar dirbantieji. —Local 29 Narys.

CICERO ŽINIOS

Liet. Liuosybės Namu Bendrovės Reikalai; Pusetinis Susirinkimas.

Bendrovės reikalai dabar gerai sutvarkyti. Nuo \$22,000 morgi'aus dabar jau liko viso laho tik \$17,000. Morgi'ok reikalai d'irekcia turėjo sunkaus darbo. D'irektorai jau keli metai kaip dirba Bendrovė painidami tik \$1,000 į metus. Tai didelis jų pašaukavimas del šios kulturnės įstaigos.

Dabartiniu laiku Bendrovė rengiasi prie metinio pikniko, kuris įvyks Liberty Grove, rugšjo (September) 10 diena. Tam piknikui d'irekcia deda didžiunų sąpasungų, kad padaryti pelno bent \$500. D'irekcia gavo gerus prizus: skalbiną mašiną vertės \$50, nauj Peoples Furniture Co. ir radijo vertės \$40, nauj Durdiko Radio-gram Mart. Tuo būdu vis realsitinkimai p. p. Genis ir Kimbark aukavo didele statine auga.

Tai matote, d'irekcia pasizyzi darbuojasi del visų sėrimų. D'irekcia turi pilną teisę ir prašo visų sėrimų prisidėti visai su mažu darbu — paduoti po vieny seriją ir stengtis patiens dalyvauti šiame piknike.

Atsiminkite, kad pastangomis d'irekcijs ir jusų pagelba šiais metais jau visi įtakasi atmokėti; po \$1,000 principo atimokame kas metai. Taigi, reikia visiem rūpintis, kad kuo greičiausiai išmokėti paskolą.

Mūsų Bendrovės dalininkai gali pasididžiuoti turint ir gerai tvarkant tokių kuluros įstaigų. Prasme visų: parduokite vieny seriją ar daugiau ir ty serijų galus malonėkite priduoti piknike.

Taip pat visus kviečiame dalyvauti Bendrovės pusmetiniame susirinkime, kuris įvyks liepos 26 dieny, savoj svetainėje. Išgirsite gerus raportus.

Rengimo Komitetas:

M. Butvila, J. Klimas, J. Balčas, A. Jakutis, J. Balakas.

West Pullman Žinios

LDS 2 kuopos išvaizavimas į Washington Heights miškely liepos 16 d. pavyko pusiau gerai. Gryno peino kuopa parsivežė \$22,888.

Į išvaizavimą atsilankė ir mūsų bizieriniai, rėmėjai, kaip tai, Jonas Petrlyta, J. Zalatorius, A. Bajorunas, J. Binba ir draugas J. Janaitis iš East Chicago, Ind. Aciu juam už atvežtį moralę ir medžiaginę parumą.

Draugės Elenos Sorkienės rūpestis, buvo išleista laimėjimui banka degtinės, kas irgi sudarė didelę kolegtūrį įplaukų.

Nasė Šešėlienė ir Barbara Vidalienė platino "Vilnės" pikniko serijas. Kaip gražu, kad mūsų draugės šale savo asmeninių reikalų rūpinasi ir mūsų svarbiausiais uždaviniais, tai yra, apšvietos ir uždavos reikalais.

Reikla ištytymai, kad vienas parduotaus serijos tikletukas reiška vieną grynų vandens lašą į vasaros kaltrų išdžiovinatį spaudos burną. Taigi, stengimės kuo daugiausia tikėty pirkti ir paduoti.

Washington Heights miškely ir vėl pradėjo pagarsėti su išvaizavimais. Kartu su mūsų kuopos išvaizavimu turėjo ir LDS Burnsida kuopa, tik atskiro vietoj.

Nors pati vieta pusėtinai gamtiniai nubiedėjusi, tačiau neturint priemansėms vietos atimti apieklinę, esam priversti ir tenai pasitenkinti.

Teisybė, West Pullmanas turi vietą puikiai gamtos apdovanojimą — Wildwoods, prie Wentworth ir 127-tos gatvių, bet dėl to miškely glosejio pasikeitimo, kaina už vietą mažom draugiunų pasidarė neįkandama. Pirmiau to miškely glosejbas, švedas, leisdavo draugiunų piknikauti už \$10, bet dabartinis būsnis, nuo Kensington ave., J. Duda, reikalauja \$20. Mokeči 20 doleriu už daržą mažom draugiunų, klubam ar kuopom, reiška atiduoti visą tos dienos pelnį.

Kažin kodėl tas žemaitis taip dūkska?

Pereiči mėnesį, taip pat Washington Heights miškely, turėsim

Albert V. Petkus

4704 S. Western Ave. TEL. LAFAYETTE 8924

Anthony B. Petkus

1410 S. 49th St., Cicero TEL. CICERO 2109 6834 S. Western Avenue Tel. Grovehill 0142

S. P. MAZEIKA

3319 S. Lituania Ave. TEL. YARDS 1138 ir 1139

Antanas M. Phillips

3307 Lituania Ave. TEL. YARDS 4608

LACHAWICZ ir SUNUS

2314 W. 23rd Place Tel. Canal 2515 ir 2516 Skyrius: 42 E. 105th St. Tel. Pullman 1270 ir 2515

P. J. RIDIKAS

3354 S. Halsted St. TEL. YARDS 1419

I. J. ZOLP

1646 W. 46th St. YARDS 0781 0782

J. LIULEVICIUS

4348 S. California Ave. TEL. LAFAYETTE 3572

jo savo metinį išvaizavimą West Pullman Lietuvių Pašalpos klubas. Pelno liko \$17.50. Tas patas klubas ir tuo pačioj vietoj 1929 metais iš pikniko parsivežė \$295. Tai koks baltus skirtumas. Telsyb, kokius patarė sakė: "Time fools everybody." Dabar užėjo dėl kolkių tai priezacių naujama, kad žmogus važiuodamas į pikniką dvidešimties paleika namuose.

Chicago Malleable Castings tiejklia, kur daugelis vietos lietuvių dirba, siugels taip kaip ir pereiči meta, duoda darbininkam savaitę apmokamų atostogu. Įdomu, kad boseliam, gautiui mēnesines algas, atostogu tapo sutrumpintos no 2 savaitių iki vienos. Matomai, jiem tas nepatiko ir jie imdami ty savaitę pasimėnė iš savo pusės dar 2 savaites. Tokiu būdu pasireikla kaip ir pasivys nepasitenkinimas kompanijos patvarkymui.

Kalkamnos šapos darbininkai yra susiorganizavę į CIO uniją ir dėlto jie dabar gausa didesnes algas ir dar apmokamas vakacijas.

Šapos darbininkus atstovauja ir CIO lokaliu pirmiinkantuju Jurgis Valikonis (lietuvis). Tai snarkus vyrukas su gerais darbininkams palinkimais.

Pullmano kompanija taipgi dalina savo darbininkam "atostogu", bet truputiukit kitokios rōšies. Jos darbininkai gali sau žuavuti tol, kol pasauks.

—Westpullmanietis.

BEBALIAVODAMI SUSIMUSE.

Joseph Bonner namuose, 1502 N. La Salle st., susirinko pažystamieji pabaliavotai. Veiklusiais pradedant baliaivoj, kad paskui išsirkautė gatvėn ir pradėjo alystus. Pasekėjo to, dabar vienas peliu nudurtas, kitas raudas Bridewell kalėjimo ligoninėje, trečiasie kalėjimo, o ketvirtas jėckomas, nes pasipūcė.

Pranešimai Iš Kitur

CLEVELAND, OHIO Amerikos Lietuvių Moterų Klubas susirinkimas įvyks ketvirtadieny, liepos 27 d., 7-4 valandą vakarų, Darbininkų Svetainėje, 920 E. 79th St. Malonėkite atsilankyti.

Pereiči susirinkimą buvo nutarta siūsti delegates į Moterų konferenciją, kuri įvyks New Yorko mieste. Šiam susirinkimui bus išrinktos delegatės. (26-27-28)

CLEVELAND, OHIO Lietuvių Komunistų Kuopa rengia pikniką Medijos Darė — Naujoj Svetainėje, 2510 Glenridge, prie Green Rd., Euclid, Ohio, nedėlioj, liepos (July) 30 d., 1939 m. Kalbės advokatas Vetta Land, kandidatė į miesto majora. Prie įlanjos tikėty bus duodama \$40 vertės laimėjimo dovanų. Lindy's Orkestra gies klumpakoj ir kitus šokius iki vėliuot pakties. Nuostirdinti visus kviečiam. (26-27-28) Komistija.

ROCHESTER, N. Y. Pikniką rengia keturios Rochesterio organizacijos sekmdienoj, liepos 30 d., J. Morkeviciaus Sode, Ogden Road, North Chili, N. Y., prie Bialo Rodo. L.S.D. Draugystė, I.D.P. Klubas, I.D.S. 11 kuopa ir Gedimino draugija kartu rengia šį pikniką. Bus gera muzika, šitų ir šalių gėrimų, bėdgių skanių užkandžių.

Kviečiame ne tik Rochesterio, bet ir visos apieklinės lietuvius dalyvaus. J. Baronas, Koresp. (25-23-27)

Siuočiame Gėles Telegramų į Viso Pasaulio Dalis

LOVEIKIS -- Kvietkininkas

Gėlės Vestuovėm, Bankietam, Pagrabam

3316 S. Halsted St., Chicago, Ill. — Yards 7308-9

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

Nariai Chicago ir Cicero Lietuvių Laidotuvių Direktorių Asociacijos

Turime Kopyčias Visose Miesto Dalyse

Ambulanso Patarnavimas Dieną ir Naktį

Albert V. Petkus

4704 S. Western Ave. TEL. LAFAYETTE 8924

Anthony B. Petkus

1410 S. 49th St., Cicero TEL. CICERO 2109 6834 S. Western Avenue Tel. Grovehill 0142

S. P. MAZEIKA

3319 S. Lituania Ave. TEL. YARDS 1138 ir 1139

Antanas M. Phillips

3307 Lituania Ave. TEL. YARDS 4608

LACHAWICZ ir SUNUS

2314 W. 23rd Place Tel. Canal 2515 ir 2516 Skyrius: 42 E. 105th St. Tel. Pullman 1270 ir 2515

P. J. RIDIKAS

3354 S. Halsted St. TEL. YARDS 1419

I. J. ZOLP

1646 W. 46th St. YARDS 0781 0782

J. LIULEVICIUS

4348 S. California Ave. TEL. LAFAYETTE 3572

TURTAS VIRŠ - - \$3,300,000.00

ATSARGOS KAPITALAS \$250,000.00

Per 30 metų neįkados neimokėjom mažiau kaip 3% už padėtus pinigams. Kiekvieno indėliai apdrausti iki \$5,000. — Vedantį porai iki \$15,000. Po U. S. Government priežiūra. DIDŽIAUSIA LIETUVIŲ FEDERAL SAVINGS AND LOAN ASS'N CHICAGOJ.

STANDARD

FEDERAL SAVINGS AND LOAN ASS'N OF CHICAGO

4192 S. ARCHER AVE. Justin Mackiewicz, Pres.

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIUS

John F. Eudeikis

SENIAUSIA IR DIDŽIAUSIA LAIDOJIMO ĮSTAIGA

AMBULANCE—Dieną ir Naktį

VISI TELEFONAI YARDS 1741-1742

4604-07 S. Hermitage Ave.—4447 S. Fairfield Ave.

Tel. Lafayette 0727

DYKAI kopyčios visose Chicago dalyse

Klauskite mūsų Lietuvių radio programo antradieny (1840 R.) šeštadienio vakarais, 7:00 valandą, iš WHIP studios (1480 R.) Pranesėjas P. SALTIMIERAS

IŠKILMINGAI PALAIDOTAS DRAUGAS FRANAS ADOMELIS

Palydėjimui į Kapines Susirinko Daug Idejos Draugu; Daug Vainiku Puosė Jo Karstą. Pasakyta Atsiveikimo Kalbos; Gražus, Jaudinantis Programas.

Vakar buvo toji liudnoji diena... Kas tik pažinojo Franą Adomelį, visi jo giminius, visi idejos draugai liudo, nulenktomis galvomis atidavė paskutinę pagarbą...

Vakar, pirmadienį, liepos 21 d., kaip 2 val. po pietų, draugo Frano Adomelio lašonas išvyksta iš P. J. Ridiko koplyčios ir palaidotas Lietuvių Tautiškos kapinėse.

FRANAS ADOMELIS.

Franas Adomelis, vilniečių šeimos mąstytojas (direktorius mūry), širdingas, jaunas revoliucinis žmogus, vos sulaukęs 30 metų amžiaus, žuvo perėjo ketvirtadienio ryte trokų katastrofą.

Penktadienį, šeštadienį ir sekmadienį jo lašonas išbuvo P. J. Ridiko koplyčioje pasirodęs gražiai karste. Vardų koplyčioje, apie jo kairę, buvo labai daug gyvų gėlių vainikų, tai paskutinė dovana taip brangiam draugui.

Per visas tris dienas atsilankė labai daug žmonių. Naktimis iki po vidurnaktį būdavo draugai ir draugės, stovėjo prie jo karsto garbės sargyba. Visi suspaustomis širdimis dusavo ir gailėjo draugo...

LAI DOTUVŲ PROCESLIA.

Vakar, pirmadienį, dar prieš devyliką, pradėjo rinktis burius žmonių, kad suteiktų paskutinį atsiveikimą idejos draugui. Prie karsto pasakė graudintą atsiveikimo kalbą drg. Vladas Raiba, gyvenęs kartu su velioniu Kanadoje. Draugai A. Kenstavicienė ir Al. Brazis sudainavo laidotuvių pritaikytą dainą. Palydovų aktyse pasirodė asaros...

Juk taip gaila buvo žmogus, žadėjusio labai daug darbininkams judėjimui... Artimieji draugai ir draugės formaliai išsirikavo išlydę karstą. Prasiėjo nešimas Ameri- konoji, kurią Franas taip mylėjo ir gerbė.

Prasiėjo automobilų susirinkimams. Jų lydėjime dalyvavo mažiausiai 150. Karstą nešė šeši draugai ir kiti šie draugai šalinimas ėjo garbės sargyboje. Tai tikrai buvo liudnias ir įspūdingas vaizdas, momentas, kada reikėjo skirtis su brangiuoju draugu...

LIUDI VILNIECIAI—VISI.

Netekimas Frano, kuris buvo šeiminku "Vilnius" nušludino visus. Pirmadienį nuodaryta iki 2:30 val. po pietų uždaryta "Vilnius" raštinė, sustoję spaus- tuvėje mašinerijos, sustoję veiks redakcijos štabas. Tai padaryta pagerbimui mūsų brangaus draugo, kuris gyvas budamas su mumis visais dalinosi mintimis, dalinosi rūpesniu, dirbo "Vilnius" gerovei...

NULYDĖJUS Į KAPINES.

Kapinėse, to amžinojo išėjimo vietoje, šimtai draugų atsikūpo mintimis ir gailėmis, atsiveikimui su Franu. Pradėta pritaikyti gražus, bet liudnas programos. Atsiveikimui prakalbas pasakė dr. L. Pruseika, ir Vincas Andriulis.

Pasigirdo liudnas dainos balsas dr. A. Kenstavicienės ir

AL. Brazio... Balsai liudnai už- gaugo draugų širdis... Daugelio aktyse pasirodė asaros... Kapini- ŗ lauke skambiai ir griausmingai aidėjo Internaciano gar- sūs...

SUSIKUPO, ISTVERMINGAI DIRBSIME TOLIAU.

Nors skauda širdys draugams, giminiams, Frano pažystamiems, bet mes, gyvyje, progreso ir kovų už geresnę gyvenimą veikėjai, nors gailiai, bet istvermingai sudėję pažadus prie draugo kapo, einame toliau į gyvenimą. Draugas Franas to paties troško kaip ir mes: ne verkli ir liudėti, bet dirbti gerovei žmonių, darbininkams, panaiki ir mūri- žmogaus išnaudojimo.

Vienas geriausias draugas iš- ėjo iš mūsų tarpų; prie jo kapo sudėti mūsų žodžiai, nuriudėju- sios gailėsios asaros testispirma. Kiekvieną pažangaus judėjimo karėvių, lednodna dangtųjų energijos, pasiryžimo dirbti tą įdarbą, kurį dirbo Franas.

Rytoj mėginąs parašyti, įvardinti draugus ir drauges, grupes draugu, kurie taip gausiai sunė- žė vainikų. —Draugas.

Kas Dedasi Mieste?

Užvakar naklį tres landitai dviejose vietose padarė puoling ir pelnešį \$2,000 vertės brangi- ŗnais, apie jo kairę, buvo labai daug gyvų gėlių vainikų, tai pasku- tinė dovana taip brangiam draugui.

Užvakar naklį tres landitai dviejose vietose padarė puoling ir pelnešį \$2,000 vertės brangi- ŗnais, apie jo kairę, buvo labai daug gyvų gėlių vainikų, tai pasku- tinė dovana taip brangiam draugui.

Pereitį savaitę stakjarduose (Swift and Co.) užimsiuo darbin- kams Charles Wimmer. Jisai ipuoję ir elevatorio "saftą." Mirė ligoninėje.

Pereitį penktadienį bekasant tunelį dėl požeminių traukinių, ant North State st., buvo kiti gaisras. Gaisras likviduotas. Šią savaitę vėl prasideda rausimasis po žemę.

Maurice Wolpe pasiėmė iš bankos \$5,000, pasisamdė takas ir tikėjosi laimingai parvažiuoti. Baudiniai pasėkė ir prie 18th ir Clark St. is Wolpe atėmė iki paskutiniam centui.

Troko draiveris Lloyd Lomgren, 37 metų, 5917 Emerald ave., užvakar rasti negyvas kambariuose. Jis nusizūdė gais- ris. Šeimynoje manoma, kad nesveikata prie to privėdė.

Išvažiavo Atostogom

Išvažiavo atostogom Alphonse Butvil, 3327 S. Archer Ave. Tai sūnus Butvilio, kuris užlaiko gražią užėgą.

Jis praleis dių savaites Wyo- mingo valstijoje, Yellowstone Parke ir kultūr. Po draugų su juo išvažiavo Richard Heyduk, Raymond Novak ir John Highland. Sugrįžę jie žadėjo pasapa- kulti į spūdiūsis is ketilones. —Rep.

Sunkiai Susirgo Tamas Stasiunas

Tamas Stasiunas, bridgepor- tletis, seniau išsinešdavo "Vil- nių", šiom dienom sunkiai apsi- go. Jis gyvena po adresu 3100 S. Union Ave. (pas dr. Gabrielis).

Draugas Tamas šiom dienom laukšė pas dentistą, o ir šiaip žmogus nepersitpiriausias, tai dabar jų sunkiai liga suėmė. Girdė- jau, vakar jam saukė dakta- rą, ir Vincas Andriulis.

Pasigirdo liudnas dainos bal- sas dr. A. Kenstavicienės ir

Laikas Rengtis prie "Vilnius" Pikniko

Kitą mėnesį, rugpjūčio 20 d., Oaks Grove, bus didelė vilniečių diena! Pamilsikite: leidžiama dovnom net \$5001 \$200 bus gryn- nis pinigais, ir paskui įvairnis vertingais daiktais.

Kiek teko patirti, tikėty plati- nimas eina sprantai. Jų sklei- dziasi Roselande, Cicero, Mar- quette Parke, Brighton Parke ir il.

Chicago širdingi vilniečiai smarkiai dirba, kad šis piknikas būtų vienas iš didžiųjų. Piko- ko komisija prirengs nepaprastai gražų programą. Dainuos net keturi choral, sporto grupės ir visi kiti margumynai, kas viskas linksmis didžiulę publiką.

Dabar ko reikia, tai istvermingo ir smarkus darbo tikėty plati- nimu. Drauge, kurie paėmė ti- kiety, visada su savim laikykite ir suėję draugų ir pažystamų, pasiulykite.

Taipgi svarbu, kad apie šį pik- niką visur kalbėtume. Svarbu, kad piknikas išsireklamtuot, kas visis sviestas žinoty, jog rug- pjūčio 20 diena yra didžioji dien- rašio "Vilnius" diena. —Entuziastas.

Atsiveikinant Draugą Franą Adomelį . . .

Netekimas brangus draugo Frano Adomelio skaudžiai atsi- lėpė ant jo artimųjų draugų, ant visų, kas tik jų pažinojo. Tra- giškas likimas dar jaunūty žmo- gų išsyrė iš gyvenamųjų tarpų. . .

Susirinkę draugai ir draugės šermenyse sumanė kolektyvini sumesti po kiek kas išgali ir nu- pirkti vainiką papuošimui jo karsto. Reikia pasakyti, kad gy- vųjų gėlių buvo nepaprastai daug. Tas parodė, kad draugas Franas gyveno progresyvių žmo- nių širdyse.

Nupirkimui vainiko, ant kurio buvo užrašas: "Nuo Vilniečių —Idejos Draugu" — aukavo se- kami draugai: Po \$1.00: St. Juška, J. Mačiū- lis, P. Dauderis, J. Baltušis, V. Gelbutas ir M. Butvilas. Po 50 centų: Malela, Šinbeika, J. Žilinskas, P. Stasiūkis, H. Jagminas, Mike Mockus ir jo draugė, V. Andriulis, L. Prusei- ka, Mildred Savukaitė, Jos. Ru- chanas ir J. Valatka.

Po 25 centus: Mikulėnas, V. Judzentavičius, Jokubauskienė, St. Butkus, Stasė Badaukietė, Anna Savukas, M. Bartnikienė, Cesteris Kent, Bendokaitis, Jos. Judickas, L. Bieliauskas, Zoly- nas, M. Načūnas ir Kaminskas. Po 10 centų da jaunoliai: Al. Jurgaitis ir Al. Sweiršus. Ačiu visiems aukavusiems. —St. Butkus.

Cirke Nelaimė

Soldiers Field atsidarė didžiu- lis cirkas, Ringling Bros. and Barnum and Bailey. Pereito ne- deldienio vakare susirinko apie 10,000 publikos pasižiūrėti špou ir triksų.

Akrobatam bedarant savo re- lė, atsitiko nelaimė. Vyriškis ant 35 pėdų aukšto jeismo laikė iš- kėsę dvi moteriškas, kurios vir- šuje, tam specialiai sukultose rėmuose, dar įvairūs išsarns- tykus. Kaip ten buvo, kad vir- tyškis nustojo balanso ir abi me- rginos krisdamos gana sunkiai su- sieidė. Jos dabar paguldytos li- goninėje.

Keliolika moterų žiurovų ap- slobo mačiusios nelaimę. —Pr.

PER NELAIME NUSOVĖ ŽMOGŲ.

Manhattan Brewing Co., 3901 So. Emerald ave., jarduose įyko nelaimingas atsitikimas. Bru- vės darbininkas John Kleutsch, norėdamas "ištestinti" šautuvą, sovė į geležinę stacionę, ir matyt, kulka atsimušė ir vietoje nušovė David Lee, traukinio "sviemo- ną."

Daugiau Pašalpgavių Pastatys Darban

Chicago pašalpos stočių vir- šininkai pasirenge pastatyti 50- 000 pašalpgavių darlan. Reika- lauja is jų įdirbti \$15 per mėne- sį už gaunamą pašalpą. Už va- landą jiem rokuojama 50 centų.

Pereitį savaitę keletą tukstan- čių buvo pašukę darban, bet ne visi atvyko. Dabar visų darbų komisierius Oscar Hewitt šaukia dar 1,450 žmonių į gru- sina, kurie neatsilėps, baus pa- šalpos nedavimu. Vadinasi, už- ubagškie duonos plūtį veltui dirbti reikalauja. —Kl.

Dalyvaukime A. Sungailos Laidotuviuose

Rytoj popietį į Chicago atveža springfieldiety drg. Antano Sungailos lašovą, kur jis bus suėdintas Graceland Kremato- rijoje, 4000 N. Clark st.

Šermeny karavans prie Krematorijos atvažiavus lygiai 1:30 popiet. Geistina, kad visi velio- nio Antano Sungailos draugai, giminis ir pažystami susirinkti prie Krematorijos atiduoti jam paskutinę pagarbą ir išreikšti simpatiją velionio našlei Mag- dalenai, dukterim, anukei ir bro- liui.

CICERO ŽINIOS

GATVĖJE PAMALDOS.

Ągn diena eidamas 49th Court išgirdau riksną ir tuojau paste- bėjau pulką žmonių. Kas gi čia darosi?—mąstiau vienas. Prie- kyje tos parvos ėjo kūm. Vai- kūnytas su dideliu kryžiu ir la- žnyntine uniforma.

Ant sąlygoty stovėjo žmonės ir domėjosi tokia paroda. Klau- siu vieno gero kataliko: "Kodėl kumigas taip daro? Juk kryžius ir bažnytinė uniforma linka tik viduje bažnyčios, o ne ant gatvės, kur didžiama žmonių priėjimo tolkia pradai."

Katalikas žmogus aiškino, kad už pinigų viską galima padaryti. "Ar jūs žinote, kad už tai kumigui teks mažausai šimtin- ė?" — paklausė tolius para- pionas. Jis man maniau aiškino, kad jau kelinta tokia paroda įy- ko šiais metais.

Nusistebėjau, kad taip brangi atitpama nuo mifrusio už prakalbą-pamokslą. Juk gerai žinau, kad pažangųjų laidotu- vėse už prakalbas neimama nie- ko.

Ir taip sau hemystydamas nu- ėjau savais reikais. —Cicerosas.

Vijosi Svedinai, Ipuolė Upėn ir Paskendo

William Wojcik'o, 25 m., draugai surengė draugišką pikniką netoli Des Plaines upės, į pietus nuo Hinsdale. Piknikuotojai su- manė pažaisiti svedinim. Wojcik smarkiai vijosi svedinį ir taip ipuolė upėn. Jis paskendo pirma negu spėta suteikti jam pagelba.

UNIVERSAL RESTAURANT

Vestuvim, Krikštynai ir Klošdėn Bankietam Susitikim. Patarnavimas. Linksmas Patarnavimas Visiems. Antanas Norkus, Sav. 750 W. 31st St., Chicago, Ill. TEL. VICTORY 0670

SIANDIEN RODOMA "Gegute"

antradienį "Cicrona", trečiadienį "Mes Esmė is Kronstadt", ketvirtadienį "Dubrovsky".

SONOTONE THEATRE

66 E. Van Buren, arti Wabash 25c iki 1 p.p., sept. Sub. ir Ned.

Pereitį Sekmadienių Ivykė Piknikai

Pereitais nedėdienis buvo la- bai gražus. Daug svietelio išva- žinėjo kur kas išamėn. Vieni va- žiavo į madydnes, kiti į pikni- kus.

Kalbant apie piknikus noriu čia keletą jų paminėti. Vienas didžiūsty išvažavimų buvo tai CIO piknikas, Birutės darže. Žmonij privažiavo nepa- prastai daug. Šitas daržas labai retai tiek daug publikos matu. Buvo gražus programos. Unij- tai ir šiaip publika linksmiosiai iki vėlybos nakties.

Kitas piknikas įvyko Liberty Grove, tai jaun. Liet. Kultūros Rotule. Čia irgi prigūžėjo daug svietelio. Publika buvo įvairi, daugiau matėsi jaunomenės. Hengūjiai patenkinti pasiseku- sio pikniku. Sakio, liks gražus pelno tolimesniais jų darbu.

Taip pat sekmadienį turėjo iš- kilmes lietuvių legionieriai Mar- quette Parke, prie Dariaus-Girė- no paminklo. Tai buvo paminė- jimas Dariaus-Girėno žuvimo. Kaip ir visada lietuvių legionie- rių sutraukia daug publikos, taip ir pereitį sekmadienį padarė di- delę "kraudę." Programą buvo daug kalbėtojų. Kalbėjo majoro atstovas aldermanas B. Hartnett, Lietuvos konsulas Dužvardis, Dr. Pjaska ir kiti.

Mizernai piknikas išėjo Chica- go socialistių, bendrai rengtus su Naujos Gadydės choru. Kaž- kodėl ten žmonių nepirbuvo tiek, kiek tikėtasi. Robos, oras buvo gražus, publikos Chicagoje už- tenka, bet ol, ta publika atsuko nu- garų ir tiek.

Primintina štai kas: "Vilnius" rudeninis piknikas rengiamas rugpjūčio 20. Oaks Grove. Heng- kitiės visi ir garsindite šį iškil- nų. —Piknikininkas.

Penki Užmušti Vaziuojant Atostogom

Penki chiegaiečiai užmušti pereito šeštadienio ryte, kada jie automobilium pasielido kelio- nės į vakacijas. Nelaimingieji yra: Walter Boyce, 39 m., jo žmona Lilian, 38 m., duklė Irene, 17 m., ir Ralph Senn, 38 m., visi gyvenę po adresu 1107 W. 82nd st. Su jais važiavo ir kaimynė mergina, Lilly Prendergast, 17 m., kuri taipgi už- mušta.

Jie vyko praleisti šventes į Wisconsin valstiją ir netoli Au- gusta, Wis., ant kelio U. S. 12 pat ko mirę, kada jų automobi- lis susidurė su dideliu troku.

Kita auto nelaimė tokio Stasi- Balicki (adresas nežinomas), kuris automobilu važiavo su Miss Clara Wilk. Jie tapgi pa- suko Wisconsin valstijom. Miss Clara Wilk užmušta, o Balickis tik sužeistas.

Be pereito šeštadienio pri- skaitoma Cook paviete 419 už- mušty žmonių auto nelaimėse: 349 žmonės patiko mirti vien Chicagoje ir apie tikėję. Sužeisti prikaitoma 11,654.

PHONE WILLOW SPRINGS 58-42 GROVE CAFE

(Birutės Daržas Piknikam) 79th ir Archer Ave. JUSTICE PARK, ILL.

Kas Diena Duoda Skanius Valgius ir kokio tik valgio nori gausi. Penktadieniai, Šeštadieniai ir sekmadieniai gera orkestra džių šokių. Šeštadieniai Barn Dance. Per Visa Naktį Buna Atdara. Kviečiame Užsėti. Sav. J. Makutenas

C. MILLER SUPPLY CO.

Granvėstai vertai butelėis, butelėis butas, arties ir kitos dalyai. Pitali turime radiatorių, paipų ir fitingų.

CRANE COAL COMPANY

5332 South Long Avenue — Telefonas PORTSMOUTH 9022 POCAHONTAS Mine Run (Screened), perkant 5 tonus ar daugiau \$7.25 Smulkesnės ..... \$7.00 PETROLEUM CARBON COKE Perkant 5 tonus ar daugiau, tonas \$7.25

CLASSIFIED ADS

WHOLESALE FURNITURE Urmis Parduavimas Rankų Mokedamas cash už rašaduos, su- taupini nuo 40 iki 60%. Mes pristato- me bile kur, Pasaukite ar rasykite dėl daugiau informaciy. Vietiui naci- onalioji žinomi dalikta randasi pas mus. ALISAUSKAS, Sūnus, 6943 S. Campbell Avenue, Chicago, Ill. Phono. Rep. 6051.

BUSINESS CHANCES

Biznis Parduavimas PARDAVIMUI Ceverykų Taisyko Sapa su visais itais. Zema Kaina. Kreipites po numeru 4400 S. Campbell Avenue. (24-28)

PARDAVIMUI SALDAINIŲ ir Ice cream, mažmožių krautuvių su 3 gyvenamais kambariais, renda \$16.00. Kitas biznis. Kaina \$300.00, 1936 Armitage Ave. (22-24-25)

PARMS FOR SALE

23 AKRU farma, 3 mylios į pietus nuo Milwaukee, prie College Avenue in Town of Lake. Kėtvirtadienis mylios Chicago, North Shore ir Milwaukee pazelinkeliu. Pusė apaugu- si medžiais, pusė dyka. Nėra tro- sū. Gaima dailiai šėdinti. Privet- ti parduot, kad sutarkytė nuosavybe. LAWLER AGENCY, 3569 E. Bernard Avenue, CUDAHY, WIS. (22-24-29)

Stakjardų Fronte

Trumpai suglaudus, padėtis stakjardų fronte yra sekama: CIO unija laukia žinios is pre- zidento Roosevelto, taip-pat ir is Lewiso.

DR. STRIKOLIS

GYDYOJAS IR CHIRURGAS 4645 S. Ashland Avenue. VALANDOS: nuo 9 iki 4 ir nuo 6 iki 8 val. vakaro. Nėdliomis pagal sutarti. Ofiso Tel. Yards 4787 Namų Tel. PROspect 1920

DR. T. DUNDULIS

GYDYOJAS IR CHIRURGAS 4157 Archer Avenue. OFISO VALANDOS: 24 ir 6.30 p.m. Nė- liomis pagal sutarti. Phones: Grovehill 3111

DR. A. K. BUTKO

LIETUVIS KOJŲ SPECIALISTAS 7214 S. Ashland Avenue. Ofiso Valandos: nuo 9 ryto iki 9 vakaro. Phone Yards 5921 Residencijos Kenwood 5107

DR. BERTASH

756 West 35th Street. (Hamon, 35th ir S. Halsted Sts.) VALANDOS: 10 ir 6:30 iki 8:30 vakaro. Rez. 4910 S. Michigan Blvd.

DR. S. BIEŽIS

GYDYOJAS IR CHIRURGAS 2201 West 22nd Street. VALANDOS: nuo 10-3 ir 7-8 Sėdliomis ir nēdliomis pagal sutarti. Rez. 6631 So. California Ave. Telefonas Republic 7868

DENTISTAI

Phones: Yards 2346

DR. C. Z. VEZEL'S DENTISTAS

4645 S. Ashland Avenue (arti 47th Street) Valandos: nuo 9 iki 8 vakaras. Sėdėd pagal sutarti. Ofiso Tel. Canal 6122

Dr. George I. Blozis DENTISTAS

2201 W. Cermak Rd. VALANDOS: 9:30 iki 12 ryto; 1 iki 4:30 popiet; 6 iki 8 vakaro. Preddiemiai ir sėdliomis pagal sutarti.

ANELIA K. JARUSZ

Physical Therapy & Midwife Pirmadienį, antradienį ir trečiadienį randasi 6630 S. Western Avenue, Chicago, Ill. Kėtvirtadienį, Penktadienį, Šeštadienį ir sekmadienį randasi Central Avenue Beverly Shores, Ind. Telefonas Michi- gan 2799 R 3

UTILITY LIQUOR DISTRIBUTORS, Inc.

5931-33 S. Ashland Ave. CHICAGO, ILL. Parduodamos tik v holelaale Mes Turime Iš Lietuvos Atvežtus Deginius. Mėsa Visi Darbininkai—Lietuviai F. ir M. ir MRS. DZIMIDAS SAVININKAI

NAMO STOGA IR RYNAS DABAR

Pašauk mus dėl nemokamo apskaitliavimo pataisyimui Jūsų stogo 25 METŲ PATYRIMO BLEKORIUS & STOGIUS BRIDGEPORT ROOFING Co. 3216 So. Halsted St. Tel. VICTORY 4905